

**SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE BANKU MILLENNIUM S.A. ZA OKRES
6 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2023 R.**

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP I POLITYKA RACHUNKOWOŚCI	81
2.	JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE (BANK).....	83
3.	INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWYCH DANYCH FINANSOWYCH	90
4.	OPIS TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI.....	95
5.	WARTOŚĆ GODZIWA	98
5.1.	INSTRUMENTY FINANSOWE NIEUJMOWANE W BILANSIE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ	98
5.2.	INSTRUMENTY FINANSOWE UJMOWANE W BILANSIE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ	99
6.	RYZYSKO PRAWNE Z TYTUŁU WALUTOWYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH	101
6.1.	SPRAWY SĄDOWE I AKTUALNY STAN REZERW NA RYZYSKO PRAWNE	101
6.2.	ZDARZENIA, KTÓRE MOGĄ MIEĆ WPŁYW NA RYZYSKO PRAWNE Z TYTUŁU WALUTOWYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH I ZWIĄZANE Z NIM REZERWY	107
7.	INFORMACJE DODATKOWE	109
7.1.	EMISJE, WYKUP LUB SPŁATY INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH LUB KAPITAŁOWYCH.....	109
7.2.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁOWE.....	109
7.2.1	MINIMALNE WYMOGI FUNDUSZY WŁASNYCH I ZOBOWIĄZAŃ PODLEGAJĄCYCH UMORZENIU LUB KONWERSJI (MREL)	111
7.3.	ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	112
7.4.	REFORMA WSKAŹNIKÓW REFERENCYJNYCH	113
7.5.	TRANSAKCJA SEKURTYZACJI.....	114

1. WSTĘP I POLITYKA RACHUNKOWOŚCI

Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku Millennium S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” przyjętym do stosowania w Unii Europejskiej. Skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe nie zawiera wszystkich informacji, które są prezentowane w pełnym sprawozdaniu finansowym, w związku z powyższym niniejsze skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z jednostkowym sprawozdaniem finansowym Banku Millennium S.A. za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2022 r.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 r., poz. 757) Bank jest zobowiązany do opublikowania danych finansowych za okres sześciu miesięcy kończący się 30 czerwca 2023 r.

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało:

- sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Bank działalności gospodarczej w nie zmniejszonym istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia bilansowego,
- przygotowane w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Poza jednostkowymi danymi finansowymi w skróconym śródrocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym dodatkowo zaprezentowano te informacje i dane, które są istotne dla właściwej oceny sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego Banku, a które nie zostały zamieszczone w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres sześciu miesięcy kończący się 30 czerwca 2023 r. Pozostałe informacje i objaśnienia przedstawione w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres sześciu miesięcy kończący się 30 marca 2023 r. zawierają wszystkie istotne informacje stanowiące jednocześnie dane objaśniające do sprawozdania Banku.

Wszelkie dane za okresy kwartalne przedstawione w niniejszym skróconym śródrocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku nie podlegały audytowi oraz przeglądowi przez biegłego rewidenta.

W roku 2023 Bank kontynuuje realizację Planu Ochrony Kapitału przekazanego do KNF, zgodnie z art. 60 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 963 z późn. zm.). KNF zatwierdziła ten plan w dniu 28 października 2022 roku. Plan przewiduje podwyższenie współczynników kapitałowych znacznie powyżej minimalnych wymaganych poziomów poprzez połączenie dalszej poprawy rentowności operacyjnej oraz inicjatyw optymalizacji kapitału, takich jak zarządzanie aktywami ważonymi ryzykiem (w tym sekurytyzacjami).

Od momentu uruchomienia Planu Bankowi/Grupie udało się znacząco poprawić wskaźniki kapitałowe, plasując je wyraźnie powyżej nowych wymogów regulacyjnych (bez P2G): na 30 czerwca 2023 r. współczynnik Tier 1 wyniósł 146 pb (Bank) i 148 pb (Grupa) powyżej wymogu minimalnego, a łączny współczynnik kapitałowy (TCR) wyniósł 207 pb (Bank) i 208 pb (Grupa) powyżej wymogu minimalnego. W lipcu 2023 roku wskaźniki te uległy dalszemu wzmocnieniu po zawarciu kolejnej transakcji sekurytyzacji syntetycznej, która miała pozytywny wpływ na współczynnik Tier 1 Grupy na poziomie około 47 bps oraz na łączny współczynnik kapitałowy Grupy na poziomie około 62 bps. Zakładając brak innych nadzwyczajnych czynników, Bank planuje utrzymywać współczynniki kapitałowe powyżej minimalnych wymaganych poziomów przez cały 2023 rok.

Bank monitoruje na bieżąco sytuację finansową i w razie konieczności podejmie czynności uruchamiające dodatkowe działania naprawcze. W szczególności Bank jest świadomy potencjalnych ryzyk związanych z ewentualnym przedłużeniem tzw. wakacji kredytowych na rok 2024. Materializacja takiego ryzyka mogłaby oznaczać dodatkowe rezerwy, które obniżyłyby wynik netto Banku/Grupy. Dodatkowo dalsze niekorzystne zmiany w zakresie ryzyka prawnego walutowych kredytów hipotecznych mogą oznaczać konieczność zwiększenia poziomu rezerw na to ryzyko poza rezerwami, które mogą wynikać z obecnych trendów. W ocenie Banku zmaterializowanie się tych zdarzeń wpłynęłoby negatywnie na wyniki Banku/Grupy w latach 2023-2024 oraz zmniejszyłoby zakładany organiczny wzrost kapitału, ale nie uniemożliwiłoby Bankowi/Grupie dalszego wdrażania swojej strategii i generowania wyników, które złagodziłyby wpływ takich wydarzeń.

Płynność Grupy Banku Millennium pozostała na bardzo wysokim poziomie w 1 półroczu 2023 roku. Wskaźnik LCR osiągnął poziom 260% na koniec czerwca 2023, tj. pozostawał znacznie powyżej minimum nadzorczego w wysokości 100%. Wskaźnik kredytów do depozytów utrzymuje się na bezpiecznym poziomie 74% a udział płynnych papierów wartościowych (głównie obligacje emitowane przez rząd, wielostronne banki rozwoju i bony NBP) w aktywach ogółem Grupy pozostaje znaczący i wynosi 25%.

Jednocześnie Bank osiągnął dobre wyniki operacyjne i biznesowe, aktywnie zarządzając i łagodząc ryzyka związane z działalnością bankową. Uwzględniając powyższe okoliczności i zidentyfikowane niepewności, zwłaszcza zdolność Banku do spełnienia wskaźników wypłacalności kapitałowej oraz wymogów MREL w kolejnych okresach sprawozdawczych - Zarząd Banku w oparciu o dokonane analizy wszelkich aspektów działania Banku oraz jego bieżącej i prognozowanej sytuacji finansowej uznał, że zastosowanie założenia kontynuacji działalności do sporządzenia niniejszych sprawozdań finansowych jest zasadne.

Niniejsze skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 25 lipca 2023 r.

2. JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE (BANK)

SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW I STRAT

<i>w tysiącach zł</i>	1.01.2023 - 30.06.2023	1.04.2023 - 30.06.2023	1.01.2022 - 30.06.2022	1.04.2022 - 30.06.2022
Wynik z tytułu odsetek	2 532 402	1 300 328	2 072 827	1 141 966
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze:	4 097 707	2 054 924	2 483 728	1 455 257
Przychody naliczane z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej	4 047 565	2 029 111	2 515 127	1 480 316
Przychody odsetkowe od Aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu	3 121 653	1 590 843	2 031 107	1 197 786
Przychody odsetkowe od Aktywów wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	925 912	438 268	484 020	282 530
Wynik o charakterze podobnym do odsetkowego od Aktywów wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	50 142	25 813	(31 399)	(25 059)
Koszty z tytułu odsetek	(1 565 305)	(754 596)	(410 901)	(313 291)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	354 658	177 541	376 663	182 736
Przychody z tytułu opłat i prowizji	463 085	232 311	463 131	229 823
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(108 427)	(54 770)	(86 468)	(47 087)
Przychody z tytułu dywidend	31 833	2 922	44 856	2 761
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy	540 643	(5 580)	(1 265)	(397)
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	1 394	(1 721)	(5 339)	(2 540)
Wynik z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych obowiązkowo według wartości godziwej przez wynik finansowy	7 266	1 365	2 341	(8 485)
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	309	(13)	(3 346)	(676)
Wynik z pozycji wymiany	(21 357)	(12 744)	(123 013)	(59 932)
Pozostałe przychody operacyjne	160 983	56 719	123 548	57 842
Pozostałe koszty operacyjne	(124 092)	(64 724)	(53 394)	(31 420)
Koszty administracyjne	(832 458)	(378 527)	(1 022 546)	(605 691)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	(130 738)	(34 349)	(125 163)	(55 106)
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	230	(1 503)	(2 969)	(347)
Koszty rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych	(1 620 620)	(756 970)	(1 014 630)	(515 450)
Wynik z tytułu modyfikacji	(53 550)	(25 718)	(8 804)	(5 027)
Amortyzacja	(103 219)	(51 749)	(101 188)	(51 119)
Udział w zyskach jednostek podporządkowanych	0	0	0	0
Podatek bankowy	0	0	(168 824)	(86 840)
Wynik finansowy przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym	743 684	205 277	(10 246)	(37 725)
Podatek dochodowy	(405 037)	(128 246)	(246 552)	(121 974)
Wynik finansowy po opodatkowaniu	338 647	77 031	(256 798)	(159 699)

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

<i>w tysiącach zł</i>	1.01.2023 - 30.06.2023	1.04.2023 - 30.06.2023	1.01.2022 - 30.06.2022	1.04.2022 - 30.06.2022
Wynik finansowy po opodatkowaniu	338 647	77 031	(256 798)	(159 699)
Inne składniki całkowitych dochodów, które zostaną (zostały) przeklasyfikowane na zyski lub straty	587 282	244 323	(832 693)	(329 180)
Efekt wyceny papierów dłużnych	415 950	130 662	(618 742)	(224 519)
Efekt wyceny portfela kredytów przeznaczonego do poolingu do Banku Hipotecznego	(35 572)	23 225	(28 935)	9 029
Rachunkowość zabezpieczeń	206 904	90 436	(185 016)	(113 690)
Inne składniki całkowitych dochodów, które nie będą przeklasyfikowane na zyski lub straty	0	0	0	0
Zyski (straty) aktuarialne	0	0	0	0
Efekt wyceny akcji wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	0	0	0	0
Inne składniki całkowitych dochodów przed opodatkowaniem, razem	587 282	244 323	(832 693)	(329 180)
Podatek dochodowy dotyczący innych składników całkowitych dochodów, które zostaną (zostały) przeklasyfikowane na zyski lub straty	(111 584)	(46 421)	158 212	62 544
Podatek dochodowy dotyczący innych składników całkowitych dochodów, które nie będą przeklasyfikowane na zyski lub straty	0	0	0	0
Inne składniki całkowitych dochodów po opodatkowaniu	475 698	197 902	(674 481)	(266 636)
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy	814 345	274 933	(931 279)	(426 335)

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ
AKTYWA

<i>w tysiącach zł</i>	30.06.2023	31.03.2023	31.12.2022	30.06.2022
Kasa, środki w Banku Centralnym	6 768 777	5 452 016	9 536 090	5 810 033
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	692 757	527 972	363 618	251 435
Instrumenty pochodne	495 445	371 436	339 295	220 961
Instrumenty kapitałowe	115	123	113	0
Instrumenty dłużne	197 197	156 413	24 210	30 474
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, inne niż Kredyty i pożyczki udzielone klientom	143 815	142 879	201 036	249 085
Instrumenty kapitałowe	66 609	66 609	128 979	120 092
Instrumenty dłużne	77 206	76 270	72 057	128 993
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	14 476 932	18 098 078	16 438 458	17 690 974
Instrumenty kapitałowe	24 375	24 392	24 393	28 524
Instrumenty dłużne	14 452 557	18 073 686	16 414 065	17 662 450
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	73 428 644	74 678 369	75 855 606	78 472 593
Obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	54 780	75 078	97 982	189 813
Wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody	11 262 229	10 942 249	11 221 252	11 343 969
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	62 111 635	63 661 042	64 536 372	66 938 811
Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, inne niż Kredyty i pożyczki udzielone klientom	15 670 019	11 584 972	5 308 320	3 471 062
Instrumenty dłużne	14 467 969	10 322 224	3 893 212	1 615 236
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	1 154 352	1 262 748	1 410 245	1 847 603
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	47 698	0	4 863	8 223
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	121 936	60 754	135 804	0
Inwestycje w jednostkach zależnych, we wspólnych przedsięwzięciach i w jednostkach stowarzyszonych	390 236	291 236	247 823	259 984
Rzeczowe aktywa trwałe	533 907	549 509	557 542	518 792
Wartości niematerialne	440 675	432 924	432 820	391 675
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	589 009	583 686	643 196	579 860
Bieżące należności podatkowe	0	0	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	589 009	583 686	643 196	579 860
Pozostałe aktywa	1 222 239	1 119 930	923 009	752 964
Aktywa trwałe i grupy do zbycia sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	0	0	0	0
Aktywa razem	114 478 946	113 522 325	110 643 322	108 448 457

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY

<i>w tysiącach zł</i>	30.06.2023	31.03.2023	31.12.2022	30.06.2022
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	567 945	433 117	384 928	248 615
Instrumenty pochodne	479 435	430 037	380 144	238 407
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	88 510	3 080	4 784	10 208
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	103 409 587	103 316 374	100 701 796	98 149 890
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	473 493	413 483	625 144	257 811
Zobowiązania wobec klientów	100 768 112	101 082 729	98 264 816	96 338 444
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	350 244	0	0	0
Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	251 759	256 280	243 753	0
Zobowiązania podporządkowane	1 565 979	1 563 882	1 568 083	1 553 635
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	329 630	394 859	554 544	832 073
Rezerwy	1 140 364	972 917	1 015 266	757 973
Nierozstrzygnięte sprawy sporne	1 105 732	935 677	975 092	719 029
Udzielone zobowiązania i gwarancje	34 632	37 240	40 174	38 944
Zobowiązania podatkowe	385 085	252 329	31 662	24 670
Bieżące zobowiązania podatkowe	385 085	252 329	31 662	24 670
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0
Inne zobowiązania	2 427 497	2 208 823	2 550 633	2 738 957
Zobowiązania razem	108 260 108	107 578 419	105 238 829	102 752 178
KAPITAŁ WŁASNY				
Kapitał zakładowy	1 213 117	1 213 117	1 213 117	1 213 117
Akcje własne	(21)	(21)	(21)	(21)
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	1 147 241	1 147 241	1 147 241	1 147 241
Skumulowane inne całkowite dochody	(363 155)	(561 056)	(838 853)	(1 320 168)
Zyski zatrzymane	4 221 656	4 144 625	3 883 009	4 656 110
Kapitał własny razem	6 218 838	5 943 906	5 404 493	5 696 279
Zobowiązania i kapitał własny razem	114 478 946	113 522 325	110 643 322	108 448 457
Wartość księgowa	6 218 838	5 943 906	5 404 493	5 696 279
Liczba akcji	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777	1 213 116 777
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	5,13	4,90	4,46	4,70

SPRAWOZDANIE ZE ZMIANY STANU KAPITAŁÓW WŁASNYCH

w tysiącach zł	Razem kapitał własny	Kapitał zakładowy	Akcje własne	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Skumulo- wane inne całkowite dochody	Zyski zatrzymane	
						wynik niepodzielony	pozostałe kapitały
01.01.2023 - 30.06.2023							
Kapitał własny na początek okresu	5 404 493	1 213 117	(21)	1 147 241	(838 853)	(1 029 899)	4 912 908
Całkowite dochody za okres (netto)	814 345	0	0	0	475 698	338 647	0
wynik finansowy	338 647	0	0	0	0	338 647	0
wycena papierów dłużnych	336 919	0	0	0	336 919	0	0
wycena portfela kredytów przeznaczonego do poolingu do Banku Hipotecznego	(28 813)	0	0	0	(28 813)	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	167 592	0	0	0	167 592	0	0
Zakup i wydanie akcji własnych pracownikom	0	0	0	0	0	0	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	0	1 029 899	(1 029 899)
Kapitał własny na koniec okresu	6 218 838	1 213 117	(21)	1 147 241	(363 155)	338 647	3 883 009
01.04.2023 - 30.06.2023							
Kapitał własny na początek okresu	5 943 906	1 213 117	(21)	1 147 241	(561 056)	261 616	3 883 009
Całkowite dochody za okres (netto)	274 932	0	0	0	197 901	77 031	0
wynik finansowy	77 031	0	0	0	0	77 031	0
wycena papierów dłużnych	105 835	0	0	0	105 835	0	0
wycena portfela kredytów przeznaczonego do poolingu do Banku Hipotecznego	18 813	0	0	0	18 813	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	73 253	0	0	0	73 253	0	0
Zakup i wydanie akcji własnych pracownikom	0	0	0	0	0	0	0
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	0	0	0
Kapitał własny na koniec okresu	6 218 838	1 213 117	(21)	1 147 241	(363 155)	338 647	3 883 009
01.01.2022 - 31.12.2022							
Kapitał własny na początek okresu	6 632 182	1 213 117	(21)	1 147 241	(645 686)	(1 357 452)	6 274 983
Całkowite dochody za okres (netto)	(1 223 066)	0	0	0	(193 167)	(1 029 899)	0
wynik finansowy	(1 029 899)	0	0	0	0	(1 029 899)	0
wycena papierów dłużnych	(165 482)	0	0	0	(165 482)	0	0
wycena instrumentów kapitałowych	(3 354)	0	0	0	(3 354)	0	0
wycena portfela kredytów przeznaczonego do poolingu do Banku Hipotecznego	(9 117)	0	0	0	(9 117)	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	(21 991)	0	0	0	(21 991)	0	0
zyski / straty aktuarialne	6 777	0	0	0	6 777	0	0
Zakup akcji własnych	(4 623)	0	0	0	0	0	(4 623)
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	0	1 357 452	(1 357 452)
Kapitał własny na koniec okresu	5 404 493	1 213 117	(21)	1 147 241	(838 853)	(1 029 899)	4 912 908
01.01.2022 - 30.06.2022							
Kapitał własny na początek okresu	6 632 182	1 213 117	(21)	1 147 241	(645 686)	(1 357 452)	6 274 983
Całkowite dochody za okres (netto)	(931 280)	0	0	0	(674 482)	(256 798)	0
wynik finansowy	(256 798)	0	0	0	0	(256 798)	0
wycena papierów dłużnych	(501 182)	0	0	0	(501 182)	0	0
wycena portfela kredytów przeznaczonego do poolingu do Banku Hipotecznego	(23 437)	0	0	0	(23 437)	0	0
rachunkowość zabezpieczeń	(149 863)	0	0	0	(149 863)	0	0
Zakup i wydanie akcji własnych pracownikom	(4 623)	0	0	0	0	0	(4 623)
Transfer między pozycjami kapitału	0	0	0	0	0	1 357 452	(1 357 452)
Kapitał własny na koniec okresu	5 696 279	1 213 117	(21)	1 147 241	(1 320 168)	(256 798)	4 912 908

SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

A. PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

<i>w tysiącach zł</i>	1.01.2023 - 30.06.2023	1.04.2023 - 30.06.2023	1.01.2022 - 30.06.2022	1.04.2022 - 30.06.2022
Zysk (strata) po opodatkowaniu	338 647	77 031	(256 798)	(159 699)
Korekty razem:	5 285 772	2 231 084	5 260 773	(1 080 328)
Odsetki otrzymane	3 798 319	2 035 908	2 289 574	1 319 653
Odsetki zapłacone	(1 416 824)	(690 604)	(317 857)	(238 132)
Amortyzacja	103 219	51 749	101 188	51 119
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	0	0	0	0
Przychody z tytułu dywidend	(31 833)	(2 922)	(44 856)	(2 761)
Rezerwy	125 098	167 447	163 568	36 995
Wynik na sprzedaży i likwidacji inwestycyjnych aktywów finansowych	(531 005)	15 735	1 974	590
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat	(103 555)	(164 687)	(241 958)	(14 393)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	242 857	191 229	(776 305)	(768 365)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(831 403)	(359 735)	(2 303 337)	(1 208 461)
Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	(61 284)	(58 698)	251 461	11 753
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat	(41 897)	69 599	322 706	200 639
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	(134 017)	65 497	87 085	(106 611)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	3 857 522	340 367	4 950 013	(969 038)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	375 148	355 212	5 593	16 408
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	33 171	20 644	0	0
Zmiana stanu rozrachunków z tytułu podatku dochodowego	406 411	128 245	246 551	133 959
Podatek dochodowy zapłacony	(110 384)	(47 233)	(35 134)	(5 350)
Zmiana stanu pozostałych aktywów i pasywów	(465 548)	77 519	520 464	439 437
Pozostałe pozycje	71 777	35 812	40 043	22 229
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	5 624 419	2 308 115	5 003 975	(1 240 027)

B. PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

<i>w tysiącach zł</i>	1.01.2023 - 30.06.2023	1.04.2023 - 30.06.2023	1.01.2022 - 30.06.2022	1.04.2022 - 30.06.2022
Wpływy z działalności inwestycyjnej	234 807 807	90 985 153	86 093 897	40 322 926
Zbycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	3 632	872	5 508	1 154
Zbycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	500 000	0	0	0
Zbycie inwestycyjnych aktywów finansowych	234 272 342	90 981 359	86 043 533	40 319 011
Pozostałe wpływy inwestycyjne	31 833	2 922	44 856	2 761
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	(241 642 566)	(95 588 012)	(84 176 166)	(38 036 834)
Nabycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	(47 601)	(6 153)	(39 858)	(29 317)
Zakup akcji w podmiotach podporządkowanych	(99 200)	(99 000)	(51 095)	0
Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych	(241 495 765)	(95 482 859)	(84 085 213)	(38 007 517)
Pozostałe wydatki inwestycyjne	0	0	0	0
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(6 834 759)	(4 602 859)	1 917 731	2 286 092

C. PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ

<i>w tysiącach zł</i>	1.01.2023 - 30.06.2023	1.04.2023 - 30.06.2023	1.01.2022 - 30.06.2022	1.04.2022 - 30.06.2022
Wpływy z działalności finansowej	0	0	0	0
Zaciągnięcie kredytów długoterminowych	0	0	0	0
Emisja dłużnych papierów wartościowych	0	0	0	0
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0	0	0
Wpływy z emisji akcji własnych oraz dopłat do kapitału	0	0	0	0
Pozostałe wpływy finansowe	0	0	0	0
Wydatki z tytułu działalności finansowej	(79 129)	(33 856)	(32 617)	(16 883)
Splata kredytów długoterminowych	(5 000)	0	(5 000)	0
Wykup dłużnych papierów wartościowych	0	0	0	0
Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0	0	0
Wydatki z tytułu kosztów emisji	0	0	0	0
Umorzenie akcji	0	0	0	0
Płatności dywidend i innych wypłat na rzecz właścicieli	0	0	0	0
Pozostałe wydatki finansowe	(74 129)	(33 856)	(27 617)	(16 883)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(79 129)	(33 856)	(32 617)	(16 883)
D. ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO (A+B+C)	(1 289 469)	(2 328 600)	6 889 089	1 029 182
- w tym z tytułu różnic kursowych	(14 970)	(12 306)	4 821	2 446
E. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	14 231 089	15 270 220	3 372 244	9 232 151
F. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO (D+E)	12 941 620	12 941 620	10 261 333	10 261 333

3. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWYCH DANYCH FINANSOWYCH

Na dzień 30.06.2023 r. Bank nie posiadał istotnych zobowiązań z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych, a w okresie objętym skróconym sprawozdaniem Bank nie dokonywał:

- istotnych odpisów aktualizujących wartość zapasów,
- istotnych transakcji nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych,
- korekty błędów poprzednich okresów,
- istotnych zmian sposobu ustalania wartości godziwej dla instrumentów finansowych wycenianych wg tej wartości,
- zmiany sposobu ustalania wartości szacunkowych, które wywierałyby istotny wpływ na bieżący okres śródroczny.

W działalności Banku nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

	1.01.2023 - 30.06.2023	1.04.2023 - 30.06.2023	1.01.2022 - 30.06.2022	1.04.2022 - 30.06.2022
Z tytułu odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(136 130)	(36 823)	(131 255)	(57 113)
Utworzenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(808 761)	(342 770)	(763 200)	(348 012)
Odwrocenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	616 561	259 977	573 960	240 820
Kwoty odzyskane z tytułu kredytów uprzednio spisanych w ciężar rezerw	20 410	10 252	22 421	11 606
Sprzedaż wierzytelności	35 659	35 659	39 668	39 668
Pozostałe ujęte bezpośrednio w Rachunku Zysków i Strat	1	59	(4 104)	(1 195)
Z tytułu odpisów dla papierów wartościowych	0	0	0	0
Utworzenie odpisów dla papierów wartościowych	0	0	0	0
Odwrocenie odpisów dla papierów wartościowych	0	0	0	0
Z tytułu odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	5 392	2 474	6 092	2 007
Utworzenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	(24 367)	(7 412)	(27 815)	(9 052)
Odwrocenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	29 759	9 886	33 907	11 059
Razem	(130 738)	(34 349)	(125 163)	(55 106)

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek wycenianych wg zamortyzowanego kosztu

	1.01.2023 - 30.06.2023	1.01.2023 - 31.03.2023	1.01.2022 - 31.12.2022	1.01.2022 - 30.06.2022
Stan na początek okresu	2 242 135	2 242 135	2 210 000	2 210 000
Zmiana w wartości rezerw:	55 085	29 550	32 135	(59 420)
Odpisy dokonane w okresie	755 934	439 968	1 343 349	733 699
Wartości spisane w ciężar odpisów	(98 114)	(83 153)	(226 188)	(151 630)
Odwrocenie odpisów w okresie	(564 976)	(343 565)	(933 664)	(547 812)
Sprzedaż wierzytelności	(63 325)	0	(241 148)	(138 831)
Utworzenie KOIM*	35 554	18 314	71 224	31 209
Zmiana z tytułu różnic kursowych	(11 139)	(3 507)	19 286	13 032
Inne	1 151	1 493	(724)	913
Stan na koniec okresu	2 297 220	2 271 685	2 242 135	2 150 580

* Zgodnie z MSSF9 Bank nalicza odsetki od portfela kredytowego z rozpoznaną utratą wartości od wartości ekspozycji netto. W tym celu naliczana jest i ujmowana jako pomniejszenie przychodów odsetkowych tak zwana korekta odsetek impairmentowych („KOIM”). Przedmiotowa korekta w bilansie prezentowana jest jako odpis z tytułu utraty wartości, w konsekwencji uzgodnienie zmiany stanu odpisów z tytułu utraty wartości wymaga uwzględnienia korekty KOIM ujmowanej w przychodach odsetkowych.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości wybranych składników aktywów

Odpisy aktualizujące:	inwestycyjne papiery wartościowe	inwestycje w jednostki podporządkowane	rzeczowe aktywa trwałe	wartości niematerialne	inne aktywa
Stan na 01.01.2023	5 002	6 700	797	0	25 845
- Utworzenie odpisów	0	0	0	0	12 554
- Odwrócenie odpisów	(1)	0	0	0	(12 784)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(916)
- Pozostałe zmiany	0	0	0	0	0
Stan na 30.06.2023	5 001	6 700	797	0	24 699
Stan na 01.01.2023	5 002	6 700	797	0	25 845
- Utworzenie odpisów	0	0	0	0	7 203
- Odwrócenie odpisów	(1)	0	0	0	(7 649)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(327)
- Pozostałe zmiany	0	0	0	0	0
Stan na 31.03.2023	5 001	6 700	797	0	25 072
Stan na 01.01.2022	4 997	6 700	8 856	0	27 842
- Utworzenie odpisów	5	0	0	0	14 493
- Odwrócenie odpisów	0	0	(8 059)	0	(10 978)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(5 512)
- Pozostałe zmiany	0	0	0	0	0
Stan na 31.12.2022	5 002	6 700	797	0	25 845
Stan na 01.01.2022	4 997	6 700	8 856	0	27 842
- Utworzenie odpisów	0	0	0	0	8 604
- Odwrócenie odpisów	(1)	0	0	0	(5 634)
- Wykorzystanie	0	0	0	0	(3 029)
- Pozostałe zmiany	0	0	0	0	0
Stan na 30.06.2022	4 996	6 700	8 856	0	27 783

Zmiana stanu rezerw na Udzielone zobowiązania i gwarancje

	1.01.2023 - 30.06.2023	1.01.2023 - 31.03.2023	1.01.2022 - 31.12.2022	1.01.2022 - 30.06.2022
Stan na początek okresu	40 174	40 174	44 955	44 955
Utworzenie rezerw	24 367	16 955	42 130	27 815
Rozwiązanie rezerw	(29 759)	(19 873)	(46 984)	(33 907)
Różnice kursowe	(150)	(16)	73	81
Stan na koniec okresu	34 632	37 240	40 174	38 944

Zmiana stanu rezerw na nierozstrzygnięte sprawy sporne

	1.01.2023 - 30.06.2023	1.01.2023 - 31.03.2023	1.01.2022 - 31.12.2022	1.01.2022 - 30.06.2022
Stan na początek okresu	975 092	975 092	549 450	551 176
Utworzenie rezerw	7 383	4 377	27 325	6 616
Rozwiązanie rezerw	(8 344)	(2 215)	(8 116)	(4 131)
Wykorzystanie rezerw w ciągu okresu	0	0	(175)	(175)
Utworzenie rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych	1 620 620	863 650	2 017 320	1 014 630
Alokacja do portfela kredytowego	(1 489 019)	(905 227)	(1 610 712)	(847 361)
Stan na koniec okresu	1 105 732	935 677	975 092	720 755

Koszty rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych

01.01.2023 - 30.06.2023	RAZEM	Alokowane na portfel kredytowy	Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne
Stan na początek okresu	5 395 344	4 572 901	822 443
Wykorzystanie rezerw w ciągu okresu	(214 297)	(214 297)	0
Koszty rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych	1 620 620	0	1 620 620
Alokacja do portfela kredytowego	0	1 489 019	(1 489 019)
Zmiana stanu rezerw z tytułu różnic kursowych	(239 711)	(239 711)	0
Stan na koniec okresu	6 561 955	5 607 911	954 044

01.04.2023 - 30.06.2023	RAZEM	Alokowane na portfel kredytowy	Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne
Stan na początek okresu	6 075 701	5 294 835	780 866
Wykorzystanie rezerw w ciągu okresu	(116 297)	(116 297)	0
Koszty rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych	756 970	0	756 970
Alokacja do portfela kredytowego	0	583 792	(583 792)
Zmiana stanu rezerw z tytułu różnic kursowych	(154 418)	(154 418)	0
Stan na koniec okresu	6 561 955	5 607 911	954 044

01.01.2022 - 30.06.2022	RAZEM	Alokowane na portfel kredytowy	Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne
Stan na początek okresu	3 332 614	2 916 779	415 835
Wykorzystanie rezerw w ciągu okresu	(72 020)	0	(72 020)
Koszty rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych	1 014 630	0	1 014 630
Alokacja do portfela kredytowego	0	996 473	(996 473)
Zmiana stanu rezerw z tytułu różnic kursowych	221 132	0	221 132
Stan na koniec okresu	4 496 356	3 913 252	583 104

01.04.2022 - 30.06.2022	RAZEM	Alokowane na portfel kredytowy	Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne
Stan na początek okresu	3 872 105	3 326 906	545 199
Wykorzystanie rezerw w ciągu okresu	(46 860)	0	(46 860)
Koszty rezerw na ryzyko prawne z tytułu walutowych kredytów hipotecznych	515 450	0	515 450
Alokacja do portfela kredytowego	0	586 346	(586 346)
Zmiana stanu rezerw z tytułu różnic kursowych	155 661	0	155 661
Stan na koniec okresu	4 496 356	3 913 252	583 104

	1.01.2023 - 30.06.2023	1.04.2023 - 30.06.2023	1.01.2022 - 30.06.2022	1.04.2022 - 30.06.2022
Koszty poniesione w związku z negocjacjami rozpoznane w rachunku zysków i strat	(150 133)	(77 934)	(233 309)	(109 668)
- ujęte w pozycji "Wynik z pozycji wymiany"	(114 112)	(60 679)	(229 144)	(105 503)
- ujęte w pozycji "Wynik z tytułu modyfikacji"	(36 021)	(17 255)	(4 164)	(4 164)
Koszty poniesione w związku negocjacjami ujęte w ciężar wcześniej utworzonych rezerw	30 551	22 929	0	0

Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	30.06.2023			31.03.2023		
	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	128	(1 677)	(1 549)	128	(2 041)	(1 913)
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	(22 738)	(3 435)	(26 173)	2 935	(30 095)	(27 160)
Niezrealizowane należności/zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	58 177	(49 370)	8 807	55 597	(46 342)	9 255
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	102 209	(204 091)	(101 882)	85 870	(245 797)	(159 927)
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	0	(110 719)	(110 719)	0	(109 660)	(109 660)
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	158 127	0	158 127	196 198	0	196 198
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	469 510	0	469 510	480 137	0	480 137
Świadczenia pracownicze	19 638	0	19 638	18 478	0	18 478
Prawa do użytkowania	4 356	0	4 356	4 450	0	4 450
Rezerwy na koszty	123 103	0	123 103	81 316	0	81 316
Wycena aktywów inwestycyjnych, kredytów, zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych oraz zyski/straty aktuarialne odniesione w inne całkowite dochody	133 264	(48 080)	85 184	175 273	(43 667)	131 606
Wycena udziałów (akcji)	1 273	(30 831)	(29 558)	1 273	(39 762)	(38 489)
Wycena przyszłych przychodów ze współpracy bancassurance	0	(10 260)	(10 260)	0	0	0
Pozostałe	425	0	425	636	(1 241)	(605)
Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	1 047 472	(458 463)	589 009	1 102 291	(518 605)	583 686

	31.12.2022			30.06.2022		
	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczone podatki dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczone podatki dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	128	(2 208)	(2 080)	1 659	(2 704)	(1 045)
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	20 322	(47 466)	(27 144)	56 769	(83 800)	(27 031)
Niezrealizowane należności/zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	73 405	(59 804)	13 601	38 094	(31 503)	6 591
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	72 317	(290 124)	(217 807)	24 462	(287 559)	(263 097)
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	0	(108 723)	(108 723)	0	(93 528)	(93 528)
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	236 022	0	236 022	137 603	0	137 603
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	465 901	0	465 901	413 778	0	413 778
Świadczenia pracownicze	19 604	0	19 604	18 543	0	18 543
Prawa do użytkowania	4 719	0	4 719	5 423	0	5 423
Rezerwy na koszty	79 551	0	79 551	105 074	0	105 074
Wycena aktywów inwestycyjnych, kredytów, zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych oraz zyski/straty aktuarialne odniesione w inne całkowite dochody	251 607	(54 839)	196 768	360 346	(50 677)	309 669
Wycena udziałów (akcji)	1 273	(19 420)	(18 147)	1 273	(34 684)	(33 411)
Pozostałe	931	0	931	1 554	(263)	1 291
Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	1 225 780	(582 584)	643 196	1 164 578	(584 718)	579 860

4. OPIS TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Wszelkie transakcje dokonane z podmiotami Grupy w 1 półroczu roku 2023 oraz 2022 wynikały z bieżącej działalności. Poniżej przedstawione zostały najistotniejsze kwoty transakcji wewnątrzgrupowych zawartych z następującymi podmiotami:

- MILLENNIUM BANK HIPOTECZNY,
- MILLENNIUM LEASING,
- MILLENNIUM CONSULTING,
- MILLENNIUM TFI
- MILLENNIUM SERVICE,
- MILLENNIUM TELECOMMUNICATION SERVICES,
- MILLENNIUM GOODIE,
- PIAST EXPERT.

oraz kwoty transakcji z grupą podmiotu dominującego w stosunku do Banku - Banco Comercial Portugues (jednostka dominująca najwyższego szczebla), transakcje te wynikają w głównej mierze z działalności o charakterze bankowym.

Poza transakcjami opisanymi w niniejszym rozdziale, we wskazanym okresie ani Bank Millennium S.A., ani jednostki zależne Banku Millennium S.A. nie dokonały innych transakcji z podmiotami powiązаныmi, które pojedynczo lub łącznie były istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż warunki rynkowe.

Aktywa i pasywa z tytułu transakcji z podmiotami powiązаныmi (tys. zł) wg stanu na 30.06.2023

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
AKTYWA			
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom - rachunki i depozyty	622 132	2 374	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	6 749 677	0	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	346 714	0	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	39	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0
Pozostałe aktywa	24 676	0	0
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banków	986	120	0
Zobowiązania wobec klientów	171 129	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	0
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	717	0	0
Zobowiązania podporządkowane	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	44 670	0	9
w tym zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	36 815	0	0

Aktywa i pasywa z tytułu transakcji z podmiotami powiązаныmi (tys. zł) wg stanu na 31.12.2022

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
AKTYWA			
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom - rachunki i depozyty	677 151	2 575	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	7 056 501	0	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	247 823	0	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	99	32	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	0	0
Pozostałe aktywa	29 259	0	0
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banków	974	434	0
Zobowiązania wobec klientów	226 300	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	0
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	1 332	0	0
Zobowiązania podporządkowane	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	48 264	0	68
w tym zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	41 467	0	0

Przychody i koszty z tytułu transakcji z podmiotami powiązаныmi (tys. zł) za okres 1.01-30.06.2023

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
Przychody z tytułu:			
Odsetek	217 982	1 268	0
Prowizji	11 430	54	0
Instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu	554	28	0
Dywidend	28 706	0	0
Pozostałe operacyjne netto	12 584	0	0
Koszty z tytułu:			
Odsetek	6 114	0	0
Prowizji	0	0	0
Instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu	0	0	0
Pozostałe operacyjne netto	0	0	0
Działania	5 676	0	38

Przychody i koszty z tytułu transakcji z podmiotami powiązаныmi (tys. zł) za okres 1.01-30.06.2022

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
Przychody z tytułu:			
Odsetek	119 805	(138)	0
Prowizji	12 492	96	0
Instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu	0	0	0
Dywidend	41 796	0	0
Pozostałe operacyjne netto	11 716	0	0
Koszty z tytułu:			
Odsetek	5 510	76	0
Prowizji	2	0	0
Instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu	659	8	0
Pozostałe operacyjne netto	0	0	0
Działania	5 622	0	124

Transakcje pozabilansowe z podmiotami powiązаныmi (tys. zł) wg stanu na 30.06.2023

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
Zobowiązania warunkowe	1 398 088	10 985	0
udzielone	1 394 916	0	0
otrzymane	3 173	10 985	0
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	66 121	0	0

Transakcje pozabilansowe z podmiotami powiązаныmi (tys. zł) wg stanu na 31.12.2022

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym	Z innymi jednostkami z grupy podmiotu dominującego
Zobowiązania warunkowe	1 203 256	141 185	0
udzielone	1 199 836	120 593	0
otrzymane	3 420	20 593	0
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	139 897	13 705	0

5. WARTOŚĆ GODZIWA

Metodologia stosowana w Banku do wyceny aktywów i zobowiązań według wartości godziwej została szczegółowo opisana w **Rozdziale 8. Skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A.** za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2023 r.

Poniższe tabele przedstawiają dane liczbowe dla Banku Millennium S.A.

5.1. INSTRUMENTY FINANSOWE NIEUJMOWANE W BILANSIE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ

30.06.2023	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
AKTYWA WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU		
Instrumenty dłużne	14 467 969	14 517 311
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	1 154 352	1 154 354
Kredyty i pożyczki udzielone klientom*	62 111 635	60 396 500
ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU		
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	473 493	473 492
Zobowiązania wobec klientów	100 768 112	100 807 681
Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	251 759	256 008
Zobowiązania podporządkowane	1 565 979	1 565 784

* *Negatywny efekt wyceny portfela kredytowego do wartości godziwej jest w głównej mierze spowodowany wzrostem marż kredytowych. Stosowana przez Bank metodologia wyceny portfela kredytowego zakłada, że bieżące marże w najlepszy sposób odzwierciedlają istniejące warunki rynkowe i sytuację ekonomiczną. Analogiczna zasada jest szeroko stosowana do wyceny nienotowanych na aktywnych rynkach papierów dłużnych. W efekcie, paradoksalnie zawsze, kiedy marże na nowych kredytach rosną, spada wartość godziwa „starego” portfela kredytowego.*

31.12.2022	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
AKTYWA WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU		
Instrumenty dłużne	3 893 212	3 811 648
Lokaty oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom i innym instytucjom monetarnym	1 410 245	1 410 166
Kredyty i pożyczki udzielone klientom*	64 536 372	62 166 022
ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU		
Zobowiązania wobec banków i innych instytucji monetarnych	625 144	625 163
Zobowiązania wobec klientów	98 264 816	98 289 469
Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	243 753	244 519
Zobowiązania podporządkowane	1 568 083	1 568 949

5.2. INSTRUMENTY FINANSOWE UJMOWANE W BILANSIE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ

Poniższa tabela przedstawia wartości bilansowe instrumentów wycenianych do wartości godziwej usystematyzowane według zastosowanej techniki określania wartości godziwej:

Dane w tys. zł, stan na 30.06.2023

	Kwotowania aktywnego rynku	Techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku	Techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
AKTYWA			
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu			
Wycena instrumentów pochodnych		148 114	347 331
Instrumenty kapitałowe	115		
Instrumenty dłużne	197 197		
Aktywa finansowe inne niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat			
Instrumenty kapitałowe			66 609
Instrumenty dłużne			77 206
Kredyty i pożyczki			54 780
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody			
Instrumenty kapitałowe	247		24 128
Instrumenty dłużne	10 457 052	3 995 505	
Kredyty i pożyczki			11 262 229
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń		121 936	
PASYWA			
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu			
Wycena instrumentów pochodnych		126 271	353 164
Pozycje krótkie	88 510		
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń		329 630	

Dane w tys. zł, stan na 31.12.2022

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
AKTYWA			
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu			
Wycena instrumentów pochodnych		87 859	251 436
Instrumenty kapitałowe	113		
Instrumenty dłużne	24 210		
Aktywa finansowe inne niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat			
Instrumenty kapitałowe		62 370	66 609
Instrumenty dłużne			72 057
Kredyty i pożyczki			97 982
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez inne całkowite dochody			
Instrumenty kapitałowe	247		24 146
Instrumenty dłużne	13 914 533	2 499 532	
Kredyty i pożyczki			11 221 252
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń		135 804	
PASYWA			
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu			
Wycena instrumentów pochodnych		125 722	254 422
Pozycje krótkie	4 784		
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń		554 544	

W efekcie utworzenia nowego modelu biznesowego na poziomie jednostkowym Bank dokonuje wyceny do wartości godziwej kredytów hipotecznych sklasyfikowanych do modelu Held to Collect and for Sale metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych i jako że wycena ta bazuje na danych wejściowych, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych, to metoda wyceny jest zaliczana do Poziomu 3.

Zmiany stanu wartości godziwych instrumentów wycenianych w oparciu o techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku przedstawia poniższa tabela dane w tys. zł):

	Opcje na indeksy	Opcje wbudowane w emitowane papiery dłużne i depozyty	Akcje i udziały	Instrumenty dłużne	Kredyty i pożyczki wyceniane przez rachunek zysków i strat	Kredyty i pożyczki wyceniane przez inne całkowite dochody
Stan na 01.01.2023	247 414	(250 400)	90 755	72 057	97 982	11 221 252
Rozliczenie / sprzedaż / zakup przeniesienie do portfela	68 506	(71 141)	0	0	(47 925)	(406 570)
Zmiana wyceny ujęta w kapitale własnym	0	0	0	0	0	(35 572)
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	0	0	0	0	6 965	483 120
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	24 363	(24 574)	0	0	0	0
Wynik z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych obowiązkowo według wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	5 149	(2 242)	0
Wynik z pozycji wymiany	0	0	(18)	0	0	0
Stan na 30.06.2023	340 283	(346 115)	90 737	77 206	54 780	11 262 229

	Opcje na indeksy	Opcje wbudowane w emitowane papiery dłużne i depozyty	Akcje i udziały	Instrumenty dłużne	Kredyty i pożyczki wyceniane przez rachunek zysków i strat	Kredyty i pożyczki wyceniane przez inne całkowite dochody
Stan na 01.01.2022	28 397	(28 872)	95 042	127 499	362 992	11 485 351
Rozliczenie / sprzedaż / zakup / przeniesienie do portfela	214 404	(216 420)	85	(60 296)	(306 117)	(1 021 563)
Zmiana wyceny ujęta w kapitale własnym	0	0	(4 380)	0	0	(11 255)
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	0	0	0	0	28 604	768 719
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	4 613	(5 109)	0	0	0	0
Wynik z tytułu aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych obowiązkowo według wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	4 854	12 503	0
Wynik z pozycji wymiany	0	0	8	0	0	0
Stan na 31.12.2022	247 414	(250 400)	90 755	72 057	97 982	11 221 252

6. RYZYKO PRAWNE Z TYTUŁU WALUTOWYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH

6.1. SPRAWY SĄDOWE I AKTUALNY STAN REZERW NA RYZYKO PRAWNE

Na dzień 30 czerwca 2023 r. Bank miał 18 441 umów kredytowych i dodatkowo 1 482 umowy kredytowe z byłego Euro Banku będące przedmiotem prowadzonych obecnie indywidualnych sporów sądowych (z wyłączeniem roszczeń wniesionych przez bank przeciw klientom, tzw. spraw windykacyjnych), dotyczących klauzul indeksacyjnych w walutowych kredytach hipotecznych (70% umów kredytowych przed sądem pierwszej instancji oraz 30% umów kredytowych przed sądem drugiej instancji) z całkowitą wartością roszczeń wniesionych przez powodów wynoszącą 3 415,6 mln PLN oraz 237,5 mln CHF (portfel Banku Millennium: 3 138 mln PLN i 231,5 mln CHF oraz portfel byłego Euro Banku: 277,6 mln PLN i 6 mln CHF). Spośród 18 441 umów kredytowych w indywidualnych trwających obecnie sprawach 163 są również przedmiotem sporu zbiorowego. Z ogólnej liczby indywidualnych postępowań przeciwko Bankowi około 1700, czyli 9,4%, zostało wniesionych przez kredytobiorców, którzy już w sposób naturalny lub przedterminowy całkowicie spłacili kredyt lub posiadali kredyt przeliczony na złote w momencie wniesienia i nie posiadali ugody, a kolejne 600 dotyczy kredytów, które zostały w pełni spłacone od tego czasu (postępowania sądowe są długotrwałe).

Roszczenia zgłaszane przez klientów w postępowaniach indywidualnych dotyczą przede wszystkim stwierdzenia nieważności umowy i zwrotu zapłaconych rat kapitałowo-odsetkowych jako nienależytego świadczenia z uwagi na abuzywny charakter klauzul indeksacyjnych, lub też utrzymania umowy w PLN z oprocentowaniem indeksowanym do CHF Libor.

Bank jest poza tym stroną pozwu zbiorowego, którego przedmiotem jest ustalenie odpowiedzialności Banku z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia w związku z zawartymi walutowymi kredytami hipotecznymi. Nie jest to spór o zapłatę. Orzeczenie w tym postępowaniu nie przyzna bezpośrednio członkom grupy żadnych kwot. Liczba umów kredytowych objęta tym postępowaniem wynosi 3 273. Spośród 3 273 umów kredytowych objętych postępowaniem zbiorowym 163 są również przedmiotem indywidualnych trwających obecnie spraw sądowych, zawarto 579 ugód oraz zapadły 4 wyroki prawomocne (unieważnienie umowy kredytowej). W dniu 24 maja 2022 r. sąd wydał wyrok co do istoty sprawy oddalający powództwo w całości. W dniu 13 grudnia 2022 r. powód złożył apelację od wyroku z dnia 24 maja 2022 r.

Natarczywa kampania reklamowa obserwowana w domenie publicznej wpływa na liczbę sporów sądowych. Do końca 2019 r. przeciwko Bankowi złożono 1 985 indywidualnych roszczeń (dodatkowo 236 przeciwko dawnemu Euro Bankowi), w 2020 r. liczba ta wzrosła o 3 006 (265), w 2021 r. wzrosła o 6 156 (423), w 2022 r. wzrosła o 5 750 (407), natomiast w pierwszej połowie 2023 r. wzrosła o 3 237 (272).

Z danych ZBP (Związek Banków Polskich) zebranych od wszystkich banków posiadających walutowe kredyty hipoteczne wynika, że znaczna większość sporów została prawomocnie rozstrzygnięta niekorzystnie dla banków. Jeśli chodzi o Bank Millennium (włącznie z portfelem byłego Euro Banku), w okresie od roku 2015 do końca pierwszego półrocza 2023 r. ostatecznie rozstrzygnięto 2 082 sprawy (2 011 w roszczeniach klientów wobec Banku i 71 w roszczeniach wniesionych przez Bank wobec klientów tj. sprawy windykacyjne) spośród których zawarto 573 ugody, 42 sprawy umorzono, 56 zostało rozstrzygniętych korzystnie dla Banku, a 1 411 zakończyło się wyrokiem niekorzystnym dotyczącym zarówno unieważnienia umów kredytowych, jak i konwersji na PLN+LIBOR. Bank składa apelacje od negatywnych orzeczeń sądu I instancji. Bank podejmuje również odpowiednie działania prawne celem zabezpieczenia zwrotu kwot udostępnionych na podstawie umów kredytu.

Wartość brutto umów i pożyczek w ramach indywidualnych spraw sądowych i pozwów grupowych wniesionych przeciwko Bankowi (włącznie z portfelem byłego Euro Banku) na dzień 30.06.2023 r. wynosiła 5 730 mln zł (w tym pozostająca do spłaty kwota kapitału umów kredytowych w ramach pozwu zbiorowego wyniosła 826 mln zł).

Gdyby wszystkie umowy kredytowe zawarte przez Bank Millennium, będące obecnie w postępowaniach sądowych indywidualnych i grupowych zostały uznane za nieważne bez żadnego wynagrodzenia za wykorzystanie kapitału, koszt przed opodatkowaniem mógłby wynieść 5 851 mln zł. Końcowe straty mogą być niższe lub wyższe w zależności od ostatecznej linii orzecznictwa sądowego w tym zakresie.

W I półroczu 2023 r. Bank utworzył 1 535,5 mln zł rezerw na portfel Banku Millennium oraz 85,1 mln zł na portfel byłego Euro Banku. Wartość bilansowa rezerw dla portfela Banku Millennium na koniec czerwca 2023 r. ukształtowała się na poziomie 6 088 mln zł, a dla portfela byłego Euro Banku 474 mln zł.

Opracowana przez Bank metodologia liczenia rezerw na ryzyko prawne związane z kredytami indeksowanymi opiera się na następujących głównych parametrach:

- (1) liczbie bieżących spraw (w tym umów w ramach pozwu zbiorowego) i potencjalnych przyszłych spraw sądowych, które pojawią się w określonym (trzyletnim) horyzoncie czasowym. W zakresie zwiększenia liczby przyszłych spraw sądowych Bank monitoruje zachowanie klientów, śledzi trendy na rynku, komentarze ekspertów, co skutkowało dokonaniem korekty wcześniejszych założeń. W efekcie w metodologii liczenia rezerw na ryzyko prawne w przypadku kredytów aktywnych (kredyty z saldem pozostałym do spłaty na dzień złożenia pozwu) Bank zwiększył szacowany procent klientów posiadających aktywne umowy, którzy zdecydują lub zdecydowali się na pozew przeciwko Bankowi do 70% w porównaniu do 55% na koniec 2022 roku. Na koniec czerwca Bank posiadał 35 417 aktywnych umów kredytowych w CHF. Kolejne 19 485 umów było przedmiotem ugody z pożyczkobiorcami, a około 45 000 pożyczek zostało w pełni spłaconych w sposób naturalny lub przedterminowy lub przeliczonych na złote polskie i nie było przedmiotem ugody. Na podstawie analizy statystycznej, w pełni spłaconym lub przeliczonym na złote kredytom, Bank przypisuje znacznie mniejsze prawdopodobieństwo bycia przedmiotem sprawy sądowej, W szczególności: a) Bank ocenia ryzyko związane z rozliczeniami zawartymi z klientami w przeszłości jako znikome b) z grupy kredytów, które zostały spłacone (w sposób naturalny lub przedterminowy, lub zamienione na kredyt złotowy) i nie były objęte ugodą, Bank zakłada, że ok. 1,3 tys. zdecyduje się w przyszłości pozwać Bank.
- (2) aktualnie oszacowanej kwocie potencjalnej straty Banku w przypadku wydania konkretnego wyroku sądowego,
- (3) prawdopodobieństwie uzyskania określonego wyroku sądowego obliczanego na podstawie statystyk orzeczeń w sprawach, w których Bank jest stroną oraz uzyskanych opinii prawnych,
- (4) po decyzji TSUE w sprawie C -520/21 w wyniku negatywnego wyroku rozumianego jako brak wynagrodzenia dla Banku za korzystanie z kapitału Bank dokonał zmiany w metodologii liczenia rezerw i wyeliminował z niej element związany z wynagrodzeniem dla Banku za korzystanie z kapitału,
- (5) zgodnie z opiniami prawnymi Bank nie uwzględnia w metodologii naliczania rezerw elementu związanego z potencjalnym roszczeniem o wynagrodzenie dla klienta w związku z dokonywanymi przez niego spłatami,
- (6) szacunkach związanych z polubownymi ugodami z klientami zawieranymi na drodze sądowej lub pozasądowej:
  - a. Bank zakłada 15% prawdopodobieństwo powodzenia zawarcia ugody w ramach negocjacji prowadzonych z klientami w toku postępowania sądowego,
  - b. negocjacje zarówno na drodze sądowej jak i pozasądowej są prowadzone indywidualnie i mogą być w każdej chwili przerwane przez Bank,
  - c. z uwagi na poniesione już w przeszłości duże wysiłki negocjacyjne, maleje prawdopodobieństwo sukcesu w tych negocjacjach w przyszłości a ich koszty mogą wzrosnąć, jednocześnie większość klientów miała już kontakt z Bankiem w sprawie ewentualnego negocjowania konwersji kredytów na złotówki, więc na chwilę obecną Bank przyjmuje konserwatywne podejście przy uwzględnianiu potencjalnego wpływu tego czynnika.

Bank jest otwarty na indywidualne negocjowanie korzystnych warunków przedterminowej spłaty lub przewalutowania kredytów na PLN. W wyniku tych negocjacji liczba aktywnych walutowych kredytów hipotecznych udzielonych przez Bank Millennium zmniejszyła się o 19 485: w 2020 r. o 1 362, w 2021 r. o 8 450, w 2022 r. o 7 943 i w pierwszej połowie 2023 r. o 1 730. Na koniec pierwszego półrocza 2023 roku Bank posiadał 35 417 aktywnych walutowych kredytów hipotecznych. Koszty poniesione w związku z tymi negocjacjami wyniosły 1 104,6 mln zł: 44,4 mln zł w 2020 r., 364,6 mln zł w 2021 r., 515,2 mln zł w 2022 r. oraz 180,7 mln zł w pierwszej połowie 2023 r. i są prezentowane głównie w pozycji „Wynik z pozycji wymiany” oraz „Wynik z tytułu modyfikacji” w Rachunku zysków i strat (wartości kosztów obciążających poszczególne pozycje Rachunku zysków i strat z tytułu zawieranych ugód zaprezentowano w **nocie (10) w Rozdziale 4 Noty do Sprawozdania Finansowego**).

Ryzyko prawne portfela byłego Euro Banku jest w pełni pokryte Umową w przedmiocie Zwolnienia z Odpowiedzialności i Gwarancji Dotyczącą Portfela CHF, zawartą z Société Générale S.A.

Bank przeanalizował wrażliwość metodologii obliczania rezerw, w przypadku której zmiana parametrów wpłynęłaby na wartość szacowanej straty związanej z ryzykiem prawnym sporu:

Parametr	Scenariusz	Wpływ na stratę
Zmiana w liczbie sporów sądowych	Dodatkowo 1000 nowych klientów składa pozew sądowy przeciwko Bankowi	163 mln zł
Zmiana prawdopodobieństwa wygrania sprawy	Zmiana prawdopodobieństwa wygrania sprawy przez Bank o 1 p.p.	62 mln zł
Zmiana prawdopodobieństwa sukcesu negocjacyjnego z klientem będącym w sporze sądowym	Zmiana prawdopodobieństwa o 1 p.p.	25 mln zł

W dniu 8 grudnia 2020 roku p. Jacek Jastrzębski, przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), zaproponował wprowadzenie rozwiązania „sektorowego” w kwestii ryzyka związanego z walutowymi kredytami hipotecznymi dla całego sektora. Rozwiązanie polegałoby na oferowaniu przez banki swoim klientom możliwości dobrowolnego przystępowania do porozumień, na podstawie których klient zawierający z bankiem ugodę, tak jakby jego kredyt od samego początku był kredytem złotowym oprocentowanym za pomocą odpowiedniej stopy WIBOR powiększonej o marżę historycznie stosowaną do takiego kredytu. Bank nie podjął decyzji o wdrożeniu tego rozwiązania, ale nie może wykluczyć jego wdrożenia w przyszłości. Decyzja o powszechnym wdrożeniu tego rozwiązania mogłaby wiązać się z koniecznością utworzenia z góry rezerw na straty wynikające z przewalutowania kredytów hipotecznych w CHF. Bank w praktyce wykorzystuje elementy takiego rozwiązania przy wielu indywidualnych negocjacjach z kredytobiorcami walutowych kredytów hipotecznych, w tym również w toku postępowań sądowych.

Ze względu na okoliczności wynikające z wyroku TSUE z 15 czerwca 2023 r. w sprawie C-520/21 (opisane poniżej) możliwość wdrożenia rozwiązania KNF jest niska.

Należy również nadmienić, że na 30.06.2023 Bank musiał utrzymywać dodatkowe fundusze własne na pokrycie dodatkowych wymogów kapitałowych w związku z ryzykiem portfela walutowych kredytów hipotecznych (bufor walutowy Filaru II) w wysokości 1,95 p.p. (1,94 p.p. na poziomie Grupy), z których część została alokowana na ryzyko operacyjne/prawne.

Istotne dla oceny ryzyka rozstrzygnięcia TSUE i Sądu Najwyższego

Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej

3 października 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydał wyrok w sprawie C-260/18 w związku z pytaniami prejudycjalnymi złożonymi przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie przeciwko Raiffeisen Bank International AG. Wyrok TSUE w zakresie dokonanej w nim interpretacji prawa Unii Europejskiej jest wiążący dla sądów krajowych. Orzeczenie to interpretowało art. 6 dyrektywy 93/13. W świetle przedmiotowego orzeczenia wspomniany przepis musi być interpretowany w taki sposób, że (i) sąd krajowy może unieważnić umowę kredytową, jeśli usunięcie nieuczciwych warunków wykrytych w tej umowie zmieniłoby charakter głównego przedmiotu umowy;

(ii) skutki dla sytuacji klienta wynikające z unieważnienia umowy należy oceniać w świetle okoliczności istniejących lub dających się przewidzieć w czasie, kiedy powstał spór, a co do tego, czy konsument chce utrzymać umowę, decyduje jego wola; (iii) artykuł 6 dyrektywy wyklucza wypełnianie luk w umowie spowodowanych usunięciem nieuczciwych warunków umowy wyłącznie na podstawie krajowego ustawodawstwa o charakterze ogólnym lub przyjętych zwyczajów; (iv) artykuł 6 dyrektywy wyklucza utrzymanie nieuczciwych warunków umowy, jeśli konsument nie zgodził się na utrzymanie takich warunków. Można zauważyć, że TSUE poddał w wątpliwość możliwość dalszej realizacji umowy kredytowej w PLN przy utrzymaniu obliczania odsetek zgodnie z LIBOR.

Wyrok TSUE dotyczy jedynie sytuacji, w której sąd krajowy uznał wcześniej, że warunek umowny ma charakter abuzywny. Wyłączną prerogatywą sądów krajowych jest ocena, w trakcie postępowania sądowego, czy dany warunek umowny może być uważany za abuzywny w danych okolicznościach sprawy.

29 kwietnia 2021 Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej ('TSUE') wydał wyrok w sprawie C-19/20 w związku z pytaniami prejudycjalnymi złożonymi przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie przeciwko ex- BPH S.A. TSUE stwierdził że:

(i) sąd krajowy jest zobowiązany do stwierdzenia nieuczciwego charakteru warunku umowy nawet jeśli warunek ten został zmieniony przez te strony w drodze umowy. Takie stwierdzenie pociąga za sobą przywrócenie sytuacji, w jakiej znajdowałby się konsument w braku warunku, którego nieuczciwy charakter zostałby stwierdzony, chyba że konsument poprzez zmianę nieuczciwego warunku zrezygnował z takiego przywrócenia w drodze wolnej i świadomej zgody. Jednakże z dyrektywy Rady 93/13 nie wynika, że stwierdzenie nieuczciwego charakteru pierwotnego warunku umownego miałoby co do zasady skutek w postaci unieważnienia umowy, jeśli zmiana tego warunku pozwala na przywrócenie równowagi między obowiązkami i prawami tych stron wynikającymi z umowy i na usunięcie wady obciążającej ten warunek.

(ii) sąd krajowy może usunąć jedynie nieuczciwy element warunku umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, w wypadku gdy zniechęcający cel dyrektywy Rady 93/13 jest realizowany przez krajowe przepisy ustawowe regulujące korzystanie z niego, o ile element ten stanowi odrębne zobowiązanie umowne, które może być przedmiotem indywidualnej kontroli pod kątem nieuczciwego charakteru. Jednocześnie, przepisy dyrektywy stoją na przeszkodzie temu, by sąd odsyłający usunął jedynie nieuczciwy element warunku umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, jeżeli takie usunięcie sprowadzałoby się do zmiany treści tego warunku poprzez zmianę jego istoty.

(iii) skutki stwierdzenia przez sąd istnienia nieuczciwego warunku w umowie zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem podlegają przepisom prawa krajowego, przy czym kwestia utrzymywania się w mocy takiej umowy powinna być oceniana z urzędu przez sąd krajowy zgodnie z obiektywnym podejściem na podstawie tych przepisów.

(iv) sąd krajowy, który stwierdza nieuczciwy charakter warunku umowy zawartej przez przedsiębiorcę z konsumentem, obowiązany jest poinformować konsumenta, w ramach krajowych norm proceduralnych i w następstwie kontradiktoryjnej debaty, o konsekwencjach prawnych, jakie może pociągnąć za sobą stwierdzenie nieważności takiej umowy, niezależnie od tego, czy konsument jest reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika.

W dniu 18 listopada 2021r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydał wyrok w sprawie C-212/20 w związku z pytaniami złożonymi przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Woli w Warszawie w sprawie przeciwko Raiffeisen Bank International AG. TSUE stwierdził, że:

i) Treść klauzuli umowy kredytu zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem ustalającej cenę zakupu i sprzedaży waluty obcej, do której kredyt jest indeksowany, powinna, na podstawie jasnych i zrozumiałych kryteriów, umożliwić właściwie poinformowanemu oraz dostatecznie uważnemu i racjonalnemu konsumentowi zrozumienie sposobu ustalania kursu wymiany waluty obcej stosowanego w celu obliczenia kwoty rat kredytu, w taki sposób, aby konsument miał możliwość w każdej chwili samodzielnie ustalić kurs wymiany stosowany przez przedsiębiorcę.

ii) Sąd krajowy, który stwierdził nieuczciwy charakter warunku umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, nie może dokonać wykładni tego warunku w celu złagodzenia jego nieuczciwego charakteru, nawet jeśli taka wykładnia odpowiadałaby wspólnej woli stron.

W dniu 10 czerwca 2021r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydał postanowienie w sprawie C-198/20 w związku pytaniami złożonymi przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Woli w Warszawie w sprawie przeciwko Santander Bank Polska SA. TSUE stwierdził, że ochrona przewidziana w dyrektywie Rady 93/13/EWG przysługuje każdemu konsumentowi, a nie tylko temu, którego można uznać za „właściwie poinformowanego oraz dostatecznie uważnego i rozsądnego przeciętnego konsumenta”.

W dniu 8 września 2022r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) wydał wyrok w sprawach połączonych C-80/21, C-81/21, C-82/21 w związku pytaniami złożonymi przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie w sprawach przeciwko Deutsche Bank SA oraz mBank SA. TSUE stwierdził, że:

i) Sąd krajowy może stwierdzić nieuczciwy charakter części warunku umowy zawartej między konsumentem a przedsiębiorcą, które nadają mu nieuczciwy charakter, jeżeli takie usunięcie nie sprowadzałoby się do zmiany treści tego warunku, który ma wpływ na jego istotę, czego zweryfikowanie należy do sądu odsyłającego.

ii) Sąd krajowy nie może, po stwierdzeniu nieważności nieuczciwego warunku znajdującego się w umowie zawartej między konsumentem a przedsiębiorcą, która to nieważność nie pociąga za sobą nieważności tej umowy w całości, zastąpić ten warunek przepisem dyspozytywnym prawa krajowego.

iii) Sąd krajowy nie może, po stwierdzeniu nieważności nieuczciwego warunku znajdującego się w umowie zawartej między konsumentem a przedsiębiorcą, który pociąga za sobą nieważność tej umowy w całości, zastąpić warunek umowny, którego nieważność została stwierdzona, albo wykładnią oświadczenia woli stron w celu uniknięcia unieważnienia tej umowy, albo przepisem prawa krajowego o charakterze dyspozytywnym, nawet jeśli konsument został poinformowany o skutkach nieważności tejże umowy i zaakceptował je.

iv) Dziesięcioletni termin przedawnienia roszczenia konsumenta, mającego na celu uzyskanie zwrotu kwot nienależnie wypłaconych przedsiębiorcy w wykonaniu nieuczciwego warunku umowy kredytu, nie rozpoczyna biegu w dniu każdego świadczenia wykonanego przez konsumenta, jeśli konsument nie był w stanie w tym dniu samodzielnie dokonać oceny nieuczciwego charakteru warunku umownego lub nie powziął wiedzy o nieuczciwym charakterze tego warunku i bez uwzględnienia okoliczności, że umowa przewidywała okres spłaty - w niniejszym przypadku trzydziestoletni - znacznie przekraczający dziesięcioletni ustawowy termin przedawnienia.

W dniu 16 marca 2023 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydał wyrok w sprawie zarejestrowanej pod sygnaturą C-6/22 na skutek pytań prejudycjalnych skierowanych przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w sprawie przeciwko byłemu Getin Bankowi S.A. W wyroku TSUE orzekł, że:

i) w wypadku unieważnienia umowy zawartej między konsumentem a przedsiębiorcą ze względu na nieuczciwy charakter jednego z jej warunków do państw członkowskich należy uregulowanie, w drodze ich prawa krajowego, skutków tego unieważnienia, z poszanowaniem ochrony przyznanej konsumentowi przez Dyrektywę, w szczególności poprzez zagwarantowanie przywrócenia sytuacji prawnej i faktycznej, w jakiej konsument ten znajdowałby się w braku takiego nieuczciwego warunku;

ii) sąd krajowy nie może: 1) badać z urzędu, z pominięciem zakresu uprawnień przyznanych mu w tym względzie przez prawo krajowe, sytuację majątkową konsumenta, który zażądał unieważnienia umowy wiążącej go z przedsiębiorcą ze względu na istnienie nieuczciwego warunku, bez którego umowa nie może nadal być prawnie wiążąca, nawet jeśli owo unieważnienie może narazić konsumenta na szczególnie szkodliwe konsekwencje; 2) odmówić stwierdzenia unieważnienia umowy, w sytuacji gdy konsument wyraźnie o to się zwrócił i został poinformowany w sposób obiektywny i wyczerpujący o konsekwencjach prawnych i szczególnie szkodliwych dla niego skutkach gospodarczych;

iii) sąd krajowy nie może po stwierdzeniu nieuczciwego charakteru warunku umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem zarządzić lukom wynikającym z usunięcia nieuczciwego warunku zawartego w tej umowie poprzez zastosowanie przepisu prawa krajowego niemającego charakteru przepisu dyspozytywnego. Jednakże do sądu krajowego należy podjęcie, przy uwzględnieniu całości prawa krajowego, wszelkich środków niezbędnych dla ochrony konsumenta przed szczególnie szkodliwymi konsekwencjami, jakie mogłoby dla niego mieć unieważnienie umowy.

W dniu 8 czerwca 2023 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydał wyrok w sprawie zarejestrowanej pod sygnaturą C-570/21 na skutek pytań prejudycjalnych skierowanych przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w sprawie przeciwko byłemu Getin Noble Bankowi S.A. W wyroku TSUE orzekł, że:

i) w pojęciu „konsumenta” w rozumieniu Dyrektywy 93/13 mieści się osoba, która zawarła umowę kredytu do użytku częściowo związanego z jej działalnością gospodarczą lub zawodową, a w części niezwiązanego z tą działalnością, wspólnie z innym kredytobiorcą, który nie działał w ramach swojej działalności gospodarczej lub zawodowej, jeżeli cel działalności gospodarczej lub zawodowej jest tak ograniczony, że nie jest on dominujący w ogólnym kontekście tej umowy.

ii) w celu ustalenia, czy dana osoba jest objęta zakresem pojęcia „konsumenta” w rozumieniu Dyrektywy 93/13, a w szczególności, czy gospodarczy cel umowy kredytu zawartej przez tę osobę jest tak ograniczony, że nie jest on dominujący w ogólnym kontekście tej umowy, sąd odsyłający jest zobowiązany uwzględnić wszystkie istotne okoliczności towarzyszące tej umowie, zarówno ilościowe, jak i jakościowe, takie jak w szczególności podział wykorzystania pożyczonego kapitału na działalność zawodową i pozazawodową, a w przypadku większej liczby kredytobiorców okoliczność, że tylko jeden z nich realizuje cel gospodarczy lub że kredytodawca uzależnił udzielenie kredytu przeznaczonego na cele konsumenckie od częściowego przeznaczenia pożyczonej kwoty na spłatę długów związanych z działalnością gospodarczą lub zawodową.

W wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 15 czerwca 2023 r. wydanym w sprawie C-287/22 na skutek pytania prejudycjalnego skierowanego przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie przeciwko byłemu Getin Noble Bankowi S.A., stwierdzono, że sąd krajowy nie może oddalić złożonego przez konsumenta wniosku o zastosowanie środków tymczasowych mających na celu zawieszenie, w oczekiwaniu na ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie unieważnienia zawartej przez tego konsumenta umowy kredytu ze względu na to, że owa umowa kredytu zawiera nieuczciwe warunki, spłaty rat miesięcznych należnych na podstawie wspomnianej umowy kredytu, w sytuacji gdy zastosowanie takich środków tymczasowych jest konieczne dla zapewnienia pełnej skuteczności tego orzeczenia.

W dniu 15 czerwca 2023 r. TSUE wydał wyrok w sprawie zarejestrowanej pod sygn. C-520/21, w następstwie pytań prejudycjalnych zadanych przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie przeciwko Bankowi Millennium, w którym wskazał, że Dyrektywa 93/13 nie reguluje wyraźnie skutków nieważności umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem po usunięciu zawartych w niej nieuczciwych warunków. Jednocześnie stwierdził, że:

i) przepisy Dyrektywy 93/13 nie stoją na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą konsument ma prawo żądać od instytucji kredytowej rekompensaty wykraczającej poza zwrot miesięcznych rat i kosztów zapłaconych z tytułu wykonania tej umowy oraz poza zapłatę ustawowych odsetek za zwłokę od dnia wezwania do zapłaty, pod warunkiem poszanowania celów dyrektywy 93/13 i zasady proporcjonalności,

ii) przepisy Dyrektywy 93/13 stoją na przeszkodzie wykładni sądowej prawa krajowego, zgodnie z którą instytucja kredytowa ma prawo żądać od konsumenta rekompensaty wykraczającej poza zwrot kapitału wypłaconego z tytułu wykonania tej umowy oraz poza zapłatę ustawowych odsetek za zwłokę od dnia wezwania do zapłaty.

Orzecznictwo Polskiego Sądu Najwyższego

7 maja 2021 Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów Sądu najwyższego wydał uchwałę której nadał moc zasady prawnej zgodnie z którą:

1. Niedozwolone postanowienie umowne (art. 385(1) § 1 k.c.) jest od początku, z mocy samego prawa, dotknięte bezskutecznością na korzyść konsumenta, który może udzielić następnie świadomej i wolnej zgody na to postanowienie i w ten sposób przywrócić mu skuteczność z mocą wsteczną.
2. Jeżeli bez bezskutecznego postanowienia umowa kredytu nie może wiązać, konsumentowi i kredytodawcy przysługują odrębne roszczenia o zwrot świadczeń pieniężnych spełnionych w wykonaniu tej umowy (art. 410 § 1 w związku z art. 405 k.c.). Kredytodawca może żądać zwrotu świadczenia od chwili, w której umowa kredytu stała się trwale bezskuteczna.

W dniu 28 kwietnia 2022 r. Sąd Najwyższy wydał uchwałę (III CZP 40/22), w której wskazał, że w sporach z konsumentem przepis art. 358(1) k.c. stanowi przepis szczególny wobec art. 353(1) k.c., co oznacza, że w przypadku, gdy zachodzą przesłanki zastosowania obu przepisów, sąd powinien zastosować przepis szczególny i orzec trwałą bezskuteczność postanowienia umownego, a nie jego nieważność. Przedmiotowe orzeczenie Sądu Najwyższego należy postrzegać jako istotnie ograniczające ryzyko przedawnienia roszczeń banku o zwrot kapitału.

Skutkiem uchwały SN z 7 maja 2021 r. jest stwierdzenie, że bankowi przysługuje zwrot świadczenia pieniężnego spełnionego przez bank w wykonaniu trwale bezskutecznej umowy. Biorąc pod uwagę niepewność co do momentu rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia roszczeń banku, Bank w celu ochrony swoich interesów kieruje przeciwko kredytobiorcom pozostającym w sporze sądowym z bankiem pozwy o zapłatę. Żądanie pozwu obejmuje roszczenie o zwrot kapitału udostępnionego kredytobiorcy na podstawie umowy. Po wyroku TSUE z 15 czerwca 2023 r. w sprawie C-520/21 wydaje się, że kwestią wymagającą dalszej analizy jest to, czy zwrot pierwotnie wypłaconego kapitału powinien nastąpić według wartości nominalnej, czy z uwzględnieniem utraty siły nabywczej pieniądza. Do dnia 30 czerwca 2023 r. Bank skierował przeciwko kredytobiorcom 4,8 tysięcy pozewów.

W tym kontekście, biorąc pod uwagę ostatnią niekorzystną ewolucję w orzecznictwie w zakresie walutowych kredytów hipotecznych, Bank będzie musiał regularnie dokonywać oceny i być może konieczne będzie dalsze zwiększanie salda rezerw dedykowanych na spory sądowe, w przypadku kontynuacji tego trendu.

6.2. ZDARZENIA, KTÓRE MOGĄ MIEĆ WPLYW NA RYZYKO PRAWNE Z TYTUŁU WALUTOWYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH I ZWIĄZANE Z NIM REZERWY

Można racjonalnie założyć, że kwestie prawne odnoszące się do walutowych kredytów hipotecznych będą dalej badane przez sądy krajowe w ramach rozpatrywanych sporów, co może doprowadzić do pojawienia się dalszych interpretacji, które byłyby istotne dla oceny ryzyka związanych z przedmiotowymi postępowaniami. Okoliczność ta wskazuje na potrzebę stałej analizy tych spraw. Kolejne wnioski o wyjaśnienie i orzeczenie skierowane do TSUE i polskiego Sadu Najwyższego zostały już złożone i mogą być dalej składane, co może mieć wpływ na wynik spraw sądowych.

29 stycznia 2021 r. opublikowano zbiór pytań, z którymi Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego zwróciła się do Izby Cywilnej SN w pełnym składzie, co może mieć istotne konsekwencje w zakresie wyjaśnienia istotnych aspektów orzeczeń sądowych i ich konsekwencji. Izbę Cywilną Sądu Najwyższego poproszono o odpowiedź na pytania na temat kluczowych spraw dotyczących umów walutowych kredytów hipotecznych: (i) czy jest dopuszczalne zastąpienie - przepisami prawnymi lub normą zwyczajową - abuzywnych przepisów umowy odnoszących się do ustalania kursu walutowego; ponadto (ii) czy w przypadku niemożności ustalenia kursu walutowego waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego/denominowanego - jest dopuszczalne, by umowa była ważna w pozostałym zakresie; jak również (iii) czy w przypadku nieważności kredytu CHF, stosowałaby się teoria salda (powstaje pojedyncze roszczenie które odpowiada różnicy roszczenia banku i roszczenia klienta) lub teoria dwóch kondycji (odrębnie roszczenie banku i roszczenie klienta, które powinny zostać rozstrzygnięte odrębnie). Sąd Najwyższy poproszono również o odpowiedź na pytanie, (iv) od którego momentu rozpoczyna bieg okres przedawnienia w przypadku roszczenia banku o spłatę kwot wypłaconych jako kredyt i (v) czy banki oraz konsumenci mogą otrzymać wynagrodzenie za wykorzystanie swoich środków pieniężnych przez drugą stronę.

11 maja 2021 Izba Cywilna Sądu Najwyższego zwróciła się o opinie na temat kredytów hipotecznych we frankach szwajcarskich to pięciu instytucji, w tym do Narodowego Banku Polskiego (NBP), Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF), Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka oraz Rzecznika Finansowego.

Stanowiska: Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka i Rzecznika Finansowego są generalnie korzystne dla konsumentów, natomiast NBP i UKNF prezentują stanowisko bardziej wyważone, zawierające sprawiedliwe zasady traktowania kredytobiorców posiadających kredyty hipoteczne w walutach obcych w porównaniu do sytuacji kredytobiorców złotych, a także wyważone aspekty ekonomiczne dotyczące rozwiązania problemu, które mogłyby zostać rozważone przez Sąd Najwyższy.

W toku kolejnego posiedzenia w dniu 2 września 2021 r., Sąd Najwyższy nie ustosunkował się do odpowiedzi na zadane pytania i nie jest znany nowy termin posiedzenia.

Dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie z powództwa Banku przeciwko kredytobiorcy o zapłatę - zwrot udostępnionego kredytobiorcy na podstawie nieważnej umowy kapitału oraz równowartości korzyści związanej z korzystaniem przez kredytobiorcę z kapitału, sąd skierował do TSUE pytanie prejudycjalne czy w przypadku uznania, że umowa kredytu zawarta przez bank i konsumenta jest od początku nieważna z powodu zawarcia w niej nieuczciwych warunków umownych, bank oprócz zwrotu pieniędzy zapłaconych w wykonaniu tej umowy (kapitału kredytu) oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od chwili wezwania do zapłaty, może domagać się także jakichkolwiek innych świadczeń, w tym należności w szczególności wynagrodzenia, odszkodowania, zwrotu kosztów lub waloryzacji świadczenia. Sprawę zarejestrowano pod sygnaturą C-756/22. Sprawa została zawieszona na czas trwania sprawy C-520/21. W wyniku wyroku w sprawie C-520/21 sprawa stała się sprawą w toku, ale istnieją wątpliwości, czy będzie ona kontynuowana w związku z wyrokiem we wspomnianej sprawie C-520/21.

Przedmiotem analizy TSUE, skutkiem pytań Sadu Okręgowego w Warszawie pozostają zagadnienia związane z okresem przedawnienia roszczeń restytucyjnych Banku oraz klienta będących następstwem upadku umowy kredytowej (sprawy C-28/22 ; C-140/22). Interpretacje prawne w tych sprawach mogą mieć szczególnie doniosłe znaczenie dla roszczeń banku co do początku biegu terminu przedawnienia jego roszczeń eliminując lub potwierdzając ryzyko uznania jego roszczeń za przedawnione w danej sprawie.

Z zakresem rozliczeń pomiędzy Bankiem a kredytobiorcą po upadku umowy kredytowej związane jest również zagadnienie prawne skierowane do siedmioosobowego składu Sądu Najwyższego (sygn. III CZP 54/21). Termin rozpoznania sprawy nie został jeszcze wyznaczony.

Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia przedstawione także zostało zagadnienie czy umowa kredytu ma charakter umowy wzajemnej w świetle regulacji dotyczących prawa zatrzymania (III CZP 89/22).

Ze względu na złożoność i niepewność co do wyniku spraw sądowych, w tym z tytułu kontr-pozwów lub innych rozwiązań negocjacyjnych albo potencjalnych orzeczeń Sądu Najwyższego lub Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, na dzień publikacji sprawozdania finansowego trudno jest wiarygodnie oszacować ostateczne skutki różnych potencjalnych rozwiązań.

Obszarem dotychczas nierozstrzygniętym w orzecznictwie sądów powszechnych i Sądu Najwyższego jest również kwestia dopuszczalności roszczeń kredytobiorców w przypadku nieważności umowy kredytu o zapłatę kwot wykraczających poza zwrot miesięcznych rat i kosztów zapłaconych z tytułu wykonania tej umowy oraz poza zapłatę ustawowych odsetek za zwłokę od dnia wezwania do zapłaty, która w świetle wyroku TSUE z 15 czerwca 2023 r. w sprawie C-520/21 pozostaje niewykluczona. Ze względu na niepewność co do kierunku orzecznictwa w tym zakresie, na dzień publikacji raportu trudno jest wiarygodnie ocenić skutki potencjalnych rozstrzygnięć.

7. INFORMACJE DODATKOWE

7.1. EMISJE, WYKUP LUB SPŁATY INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH LUB KAPITAŁOWYCH

W trakcie 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2023 roku zobowiązania Banku z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych wzrosły o 8,0 mln zł i ich saldo na ten dzień wyniosło 251,8 mln zł. Zmiana stanu tych zobowiązań wynikała wyłącznie z naliczenia i spłaty odsetek od wyemitowanych obligacji za dany okres.

7.2. ZARZĄDZANIE KAPITAŁOWE

Zarządzanie kapitałowe odnosi się do dwóch obszarów: zarządzania adekwatnością kapitałową i alokacji kapitału. Dla obydwu z tych obszarów określone zostały cele zarządcze.

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest: (a) spełnienie wymagań określonych w przepisach zewnętrznych (regulacyjna adekwatność kapitałowa) oraz (b) zapewnienie wypłacalności w warunkach normalnych i w warunkach skrajnych (ekonomiczna adekwatność kapitałowa/kapitał wewnętrzny). Realizując ten cel, Bank dąży do osiągnięcia wewnętrznych długookresowych limitów (celów) kapitałowych, określonych w Strategii Ryzyka.

Z kolei celem alokacji kapitału jest kreowanie wartości dla właścicieli poprzez maksymalizację zwrotu z działalności obciążonej ryzykiem, biorąc pod uwagę ustaloną tolerancję na ryzyko. W ramach zarządzania kapitałowego realizowany jest również proces planowania kapitału. Celem tego procesu jest określenie funduszy własnych (baza kapitałowa określająca możliwość podjęcia ryzyka) i wykorzystania kapitału (wymogi kapitału regulacyjnego i kapitału ekonomicznego) w taki sposób, aby zapewnić spełnienie limitów (celów) kapitałowych, przy założeniu realizacji przewidywanej strategii biznesowej i profilu ryzyka - w normalnych i skrajnych warunkach ekonomicznych.

Bank i Grupa są zobowiązane na mocy prawa do spełnienia minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych i dźwigni, określonych w art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni, wskaźnika stabilnego finansowania netto, wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rynkowego, ekspozycji wobec kontrahentów centralnych, ekspozycji wobec przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, dużych ekspozycji, wymogów dotyczących sprawozdawczości i ujawniania informacji, a także rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR II). Jednocześnie przy ustalaniu limitów/celów kapitałowych uwzględniono:

- Bufor II Filara kredytów walutowych (RRE FX) - zalecenie KNF dotyczące dodatkowego wymogu kapitałowego dla zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, wynikające z art. 138 ust. 1 pkt 2a ustawy Prawo bankowe. Aktualnie bufor ten został ustalony w zaleceniach KNF wydanych pod koniec 2022 roku w wysokości 1,95 p.p. (Bank) i 1,94 p.p. (Grupa) dla łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR), co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 1,47 p.p. (Bank) i 1,46 p.p. (Grupa) dla Wskaźnika Tier1 oraz 1,10 p.p. (Bank) i 1,09 p.p. (Grupa) dla Wskaźnika CET1;

- Wymóg połączonego bufora - określony w ustawie o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym - który składa się z:
  - Bufora zabezpieczenia kapitału w wysokości 2,5%;
  - Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym (OSII) - w wysokości 0,25%, przy czym wysokość jest corocznie ustalana przez KNF;
  - Bufor ryzyka systemowego w wysokości 0%, zredukowany z 3% w marcu 2020 roku;
  - Bufor antycykliczny w wysokości 0%.

Bank otrzymał w grudniu 2022 roku zalecenie dotyczące utrzymywania na poziomie jednostkowym i skonsolidowanym, funduszy własnych na pokrycie dodatkowego narzutu kapitałowego („P2G”) w celu zaabsorbowania potencjalnych strat wynikających z wystąpienia warunków skrajnych, na poziomie 1,72 p.p. i 1,75 p.p. (Bank i Grupa) ponad wartość OCR. Zgodnie z zaleceniem, dodatkowy narzut powinien składać się z kapitału podstawowego Tier 1.

Minimalne wymagane przez KNF wielkości wskaźników kapitałowych w zakresie wymogu połączonego bufora (OCR) są nadal osiągane na koniec 2 kwartału 2023 roku. W zakresie oczekiwanych przez KNF poziomów, obejmujących dodatkowy narzut P2G, Bank nie osiąga ich jeszcze dla Wskaźnika T1.

Adekwatność kapitałowa dla Banku przedstawia się jak niżej (mln zł, %, pkt. proc.):

Adekwatność kapitałowa	30.06.2023	31.03.2023*	30.06.2022
Aktywa ważone ryzykiem	46 988,8	47 793,0	49 487,1
Wymogi w zakresie funduszy własnych, w tym:	3 759,1	3 823,4	3 959,0
- z tytułu ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta	3 308,0	3 369,3	3 488,7
- z tytułu ryzyka rynkowego	18,0	20,3	28,0
- z tytułu ryzyka operacyjnego	427,0	427,0	432,3
- z tytułu korekty wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego	6,1	6,8	10,0
Fundusze własne, w tym:	6 939,2	6 743,3	7 552,3
Kapitał podstawowy Tier 1	5 487,8	5 257,0	6 022,3
Kapitał Tier 2	1 451,4	1 486,3	1 530,0
Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR)	14,77%	14,11%	15,26%
Wskaźnik kapitału Tier 1 (Wskaźnik T1)	11,68%	11,00%	12,17%
Wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (Wskaźnik CET1)	11,68%	11,00%	12,17%
Wskaźnik dźwigni finansowej	4,61%	4,47%	5,44%

* - Wszelkie dane za okresy kwartalne przedstawione w niniejszym skróconym śródrocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku nie podlegały audytowi oraz przeglądowi przez biegłego rewidenta.

Adekwatność kapitałowa przedstawiona jako nadwyżki/deficyty wobec wymaganych lub zalecanych poziomów jest prezentowana w poniższej tabeli.

Adekwatność kapitałowa	30.06.2023	31.03.2023*	30.06.2022
Łączny wskaźnik kapitałowy (TCR)	14,77%	14,11%	15,26%
Minimalny wymagany poziom (OCR)	12,70%	12,70%	13,57%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) adekwatności kapitałowej TCR (p.p.)	2,07	1,41	1,69
Minimalny zalecany poziom (OCR+P2G)	14,42%	14,42%	14,46%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) wobec zalecanego poziomu TCR (p.p.)	0,35	-0,31	0,80
Wskaźnik kapitału Tier 1 (Wskaźnik T1)	11,68%	11,00%	12,17%
Minimalny wymagany poziom (OCR)	10,22%	10,22%	10,87%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) adekwatności kapitałowej T1 (p.p.)	1,46	0,78	1,30
Minimalny zalecany poziom (OCR+P2G)	11,94%	11,94%	11,76%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) wobec zalecanego poziomu T1 (p.p.)	-0,26	-0,94	0,41
Wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 (Wskaźnik CET1)	11,68%	11,00%	12,17%
Minimalny wymagany poziom (OCR)	8,35%	8,35%	8,83%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) adekwatności kapitałowej CET1 (p.p.)	3,33	2,65	3,34
Minimalny zalecany poziom (OCR+P2G)	10,07%	10,07%	9,72%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) wobec zalecanego poziomu CET1 (p.p.)	1,61	0,93	2,45
Wskaźnik dźwigni finansowej	4,61%	4,47%	5,44%
Minimalny wymagany poziom	3,00%	3,00%	3,00%
Nadwyżka(+) / Niedobór(-) dźwigni finansowej (p.p.)	1,61	1,47	2,44

* - Wszelkie dane za okresy kwartalne przedstawione w niniejszym skróconym śródrocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku nie podlegały audytowi oraz przeglądowi przez biegłego rewidenta.

Wzrost współczynników kapitałowych w 2 kw. 2023 roku w porównaniu do 1 kw. 2023 wynikał głównie ze wzrostu funduszy własnych, przy równoczesnym spadku aktywów ważonych ryzykiem / wymogów w zakresie funduszy własnych. Fundusze własne zwiększyły się o 196 mln zł (o 2,9%), przede wszystkim w rezultacie spadku ujemnej wyceny skarbowych papierów wartościowych wycenianych przez kapitały. Wymogi w zakresie funduszy własnych spadły o 64 mln zł (o 1,7%). Wskaźnik dźwigni finansowej zwiększył się z powodu wspomnianego wzrostu funduszy własnych.

W I półroczu 2023 roku Bank nadal koncentrował się na dalszym wzmacnianiu wskaźników kapitałowych. Priorytetem Banku jest obecnie ich trwałe i bezpieczne utrzymanie powyżej wymogów minimalnych oraz podjęcie dalszych niezbędnych kroków w kierunku spełnienia wymogów MREL.

7.2.1 MINIMALNE WYMOGI FUNDUSZY WŁASNYCH I ZOBOWIĄZAŃ PODLEGAJĄCYCH UMORZENIU LUB KONWERSJI (MREL)

Bank zarządza wskaźnikami wymogów MREL w sposób analogiczny do wskaźników adekwatności kapitałowej.

Bank otrzymał w czerwcu 2023 r. wspólną decyzję organów do spraw restrukturyzacji i porządkowanej likwidacji, zobowiązującą do spełnienia wymogów MREL. Na moment zakomunikowania decyzji, Bank na poziomie skonsolidowanym jest zobowiązany spełnić minimalny wymóg MRELTrea w wysokości 14,42% oraz MRELtem w wysokości 4,46%. Minimalny wymóg podporządkowania MRELTrea wynosi zaś 14,28% oraz MRELtem 4,44%. Dodatkowo w decyzji wyznaczono zaktualizowane minimalne wymogi, które muszą być spełnione do 31 grudnia 2023 roku - na poziomach 18,89% (skonsolidowany MRELTrea) i 5,91% (skonsolidowany MRELtem).

Dodatkowo w odniesieniu do powyższych decyzji, Bank powinien także spełnić wymogu MREL z uwzględnieniem Wymogu połączonego bufora (obecnie 2,75%).

Wskaźniki MREL	30.06.2023	31.03.2023*	30.06.2022
Wskaźnik MRELTrea	14,94%	14,20%	15,26%
Minimalny wymagany wskaźnik MRELTrea	14,42%	15,60%	15,60%
Nadwyżka(+) / Deficyt(-) Wskaźnika MRELTrea (p.p.)	0,52	-1,40	-0,34
Minimalny wymagany poziom po włączeniu Wymogu połączonego bufora (CBR)	17,17%	18,35%	18,35%
Nadwyżka(+) / Deficyt(-) Wskaźnika MRELTrea+CBR (p.p.)	-2,23	-4,15	-3,09
Wskaźnik MRELtem	5,90%	6,06%	6,82%
Minimalny wymagany wskaźnik MRELtem	4,46%	3,00%	3,00%
Nadwyżka(+) / Deficyt(-) wskaźnika MRELtem (p.p.)	1,44	3,06	3,82

* - Wszelkie dane za okresy kwartalne przedstawione w niniejszym skróconym śródrocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku nie podlegały audytowi oraz przeglądowni przez biegłego rewidenta.

W zakresie wymogów MRELTrea i MRELtem, Bank prezentuje nadwyżkę w porównaniu do minimalnych wymaganych poziomów na datę raportową, jednakże nie spełnia Wymogu MRELTrea po włączeniu Wymogu połączonego bufora.

Jak poinformowano w Raporcie bieżącym nr 19/2023, w czerwcu 2023 roku Bankowy Fundusz Gwarancyjny wydał decyzję na mocy art. 96a - 96d ustawy o BFG, zakazującą Bankowi wypłaty zysków powyżej maksymalnej kwoty podlegającej wypłacie związanej z minimalnym wymogiem w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (M-MDA).

Uzyskując opisaną poprawę wskaźników kapitałowych, priorytetem Banku jest podejmowanie dalszych niezbędnych kroków w kierunku spełnienia wymogów MREL, biorąc pod uwagę poziom wymagany na 31 grudnia 2023 roku, po zakończeniu okresu przejściowego. Bank planuje pokryć niedobór do końca 2023 roku poprzez kombinację organicznego generowania kapitału, optymalizację aktywów ważonych ryzykiem (w tym sekurytyzację) oraz emisję instrumentów dłużnych, o ile to będzie wymagane i warunki rynkowe pozwolą. Biorąc pod uwagę powyższe, Bank przygotował Program Emisji Eurobondów o łącznej wartości nominalnej nie wyższej niż 3 mld EUR, co zostało ogłoszone w raporcie bieżącym w czerwcu 2022 roku.

7.3. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE

Struktura zobowiązań pozabilansowych przedstawiała się następująco:

w tysiącach zł	30.06.2023	31.03.2023	31.12.2022	30.06.2022
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	16 564 605	16 014 229	16 365 564	17 296 285
Zobowiązania udzielone:	13 938 435	13 500 673	14 030 294	14 942 101
finansowe	12 229 440	11 531 642	11 610 683	12 345 061
gwarancyjne	1 708 995	1 969 031	2 419 611	2 597 040
Zobowiązania otrzymane:	2 626 170	2 513 556	2 335 270	2 354 184
finansowe	11 081	2 185	6 884	59 301
gwarancyjne	2 615 089	2 511 371	2 328 386	2 294 883

7.4. REFORMA WSKAŹNIKÓW REFERENCYJNYCH

1. WIBOR

W maju 2022 polski rząd zapowiedział zastąpienie WIBOR-u inną (niższą) stawką od 1 stycznia 2023 roku. W czerwcu 2022 powstała Grupa Robocza, w skład której weszły banki komercyjne, GPW Benchmark (Administrator WIBOR), KNF.

W lipcu 2022 r. w związku z planowaną reformą wskaźników referencyjnych w Polsce, powołana została Narodowa Grupa Robocza ds. reformy stawek referencyjnych (NGR). Celem prac NGR jest m.in. wprowadzenie nowego wskaźnika referencyjnego stóp procentowych i zastąpienie nim obecnie stosowanego wskaźnika WIBOR w sposób bezpieczny i zgodny z BMR, w tym w szczególności zapewniając wiarygodność, przejrzystość i rzetelność opracowania i stosowania nowego wskaźnika referencyjnego.

W skład Narodowej Grupy Roboczej wchodzi przedstawiciele Ministerstwa Finansów, Narodowego Banku Polskiego, Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Polskiego Funduszu Rozwoju, Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, Banku Gospodarstwa Krajowego, GPW Benchmark, a także przedstawiciele banków, towarzystw funduszy inwestycyjnych, zakładów ubezpieczeń, firm faktoringowych i leasingowych, podmiotów będących emitentami obligacji, w tym korporacyjnych i komunalnych, izb rozliczeniowych.

Prace Narodowej Grupy Roboczej są koordynowane i nadzorowane przez Komitet Sterujący, w skład którego wchodzi przedstawiciele kluczowych instytucji: Komisji Nadzoru Finansowego, Narodowego Banku Polskiego, Ministerstwa Finansów, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Polskiego Funduszu Rozwoju, a także GPW Benchmark - administratora stóp referencyjnych - oraz Związku Banków Polskich.

Działania NGR prowadzone są w formule projektowej w której wyodrębnione zostały strumienie projektowe i w których pracach aktywnie uczestniczą przedstawiciele Banku Millennium.

Narodowa Grupa Robocza wybrała indeks WIRON jako kluczowy wskaźnik stóp procentowych w ramach BMR do stosowania w umowach finansowych i instrumentach finansowych.

Ponadto Bank Millennium S.A. powołał uchwałą Zarządu Banku z dnia 24 sierpnia 2022r. projekt wewnętrzny podlegający pod Zarząd (Wiceprezesa Zarządu - CFO oraz Członka Zarządu nadzorującego m.in. obszar produktów detalicznych i korporacyjnych), w celu należytego zarządzania procesem tranżycji wskaźnika WIBOR na WIRON i realizacji prac zgodnie z mapą drogową. W pracach tych uczestniczą przedstawiciele wielu jednostek organizacyjnych Banku w tym w szczególności odpowiedzialni za obszary produktowe oraz kwestie związane z zarządzaniem ryzykiem, w tym w szczególności, ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem operacyjnym. Struktura projektu uwzględnia podział na strumienie obejmujące produkty i procesy, w których występuje element stosowania wskaźnika referencyjnego WIBOR, zarządzanie projektem przez dedykowanego menadżera projektu oraz cykliczne raportowanie statusów w zakresie poszczególnych strumieni. W obecnej fazie projektu, w Banku trwają intensywne prace związane z dostosowaniem infrastruktury technologicznej, jak również obejmujące przygotowanie procesów wewnętrznych oraz dokumentacji.

Bank stosuje wskaźnik referencyjny WIBOR w następujących produktach (w mln PLN):

- kredyty hipoteczne: 27 141,85 wyłącznie kredyty oparte na stawce WIBOR (bez kredytów o okresowo stałym oprocentowaniu);
- produkty kredytowe i produkty faktoringowe oraz dyskontowe dla przedsiębiorstw: 18 239,20;
- instrumenty dłużne (4 716,12):
  - Aktywa: 2 943,62
  - Pasywa: 1 772,50
- instrumenty pochodne: 20 916,22.

Bank wykorzystuje również instrumenty oparte o wskaźniki referencyjne WIBOR w rachunkowości zabezpieczeń, szczegółowe informacje na temat stosowanych przez Grupę relacji zabezpieczających, pozycji wyznaczonych jako zabezpieczane i zabezpieczające oraz sposobu prezentacji wyniku na tych transakcjach są przedstawione w nocie 16 „Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń” w Rozdziale 4 „Noty do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego”.

Bank Millennium S.A. pracuje nad analizą ryzyk i monitoruje je na bieżąco. Ponadto, ze względu na brak formalnych informacji w zakresie potencjalnego zdarzenia regulacyjnego, o którym mowa w art. 23c ust. 1 BMR, brak rozporządzenia Ministra Finansów, o którym mowa w art. 61c ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym dotyczącego zamiennika lub choćby projektu takiego rozporządzenia, brak informacji o wysokości spreadu korygującego lub sposobie wyliczenia tego spreadu jak również brak rynku instrumentów zabezpieczających oraz biorąc pod uwagę obecny etap prac Narodowej Grupy Roboczej i realizacji mapy drogowej, aktualnie nie jest możliwe oszacowanie skutków finansowych reformy wskaźnika WIBOR.

W marcu 2023, Komitet Sterujący Narodowej Grupy Roboczej ds. reformy wskaźników referencyjnych przyjął rekomendacje dotyczące nowych produktów, zarówno bankowych, leasingowych, jak i faktoringowych, a także wcześniej opublikowane dotyczące obligacji i instrumentów pochodnych.

W lipcu 2023, KS NGR przyjął Rekomendację w zakresie zastosowania stawki zastępczej dla wskaźnika referencyjnego WIBOR w instrumentach pochodnych stopy procentowej. Rekomendacja przedstawia zalecaną metodę zastąpienia wskaźnika referencyjnego WIBOR Alternatywnym wskaźnikiem referencyjnym w Instrumentach pochodnych stopy procentowej WIBOR w sytuacji wystąpienia Zdarzenia regulacyjnego o charakterze trwałym.

2. LIBOR USD

Bank stosuje wskaźnik referencyjny LIBOR USD w następujących produktach (w mln PLN):

- Bankowość detaliczna/portfel kredytów hipotecznych: 3,30;
- Bankowość korporacyjna: 13,63(*)

(*) *Od 1 lipca 2023, produkty te będą oparte na wskaźniku SOFR O/N.*

W dniu 3 kwietnia 2023 r. Brytyjski organ nadzoru, czyli Financial Conduct Authority nadzorujący ICE Benchmark Administration Limited ogłosił decyzję dotyczącą przyszłości LIBOR USD 3M oraz LIBOR USD 6M. Organ wskazał, że LIBOR USD 3M oraz LIBOR USD 6M będą nadal wyznaczone i publikowane po 30 czerwca 2023 r. przy zastosowaniu zmienionej metodologii tzw. „syntetycznej”, najprawdopodobniej do 30 września 2024 r. Biorąc pod uwagę marginalną liczbę takich umów w portfelu Banku, Bank podejmuje starania w celu wdrożenia indywidualnego podejścia do każdej z tych umów.

7.5. TRANSAKCJA SEKURYZYACJI

W dniu 12.07.2023r Millennium Leasing Sp. z o.o. zawarł Transakcję sekurytyzacji syntetycznej należności leasingowych z transferem ryzyka w rozumieniu art. 2 pkt 10) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) nr 2402/2017 ustanawiającego ogólne ramy dla sekurytyzacji oraz utworzenia szczególnych ram dla prostych, przejrzystych i standardowych sekurytyzacji, a także zmieniające dyrektywy 2009/65/EC, 2009/138/EC i 2011/61/EU oraz rozporządzenia (EC) nr 1060/2009 i (EU) nr 648/2012 z późniejszymi zmianami ("Rozporządzenie w sprawie sekurytyzacji").

W ramach Transakcji Millennium Leasing dokonał sekurytyzacji syntetycznej ekspozycji, na które składają się wierzytelności wynikające z umów leasingu wygenerowane w toku zwykłej działalności Millennium Leasing („Wierzytelności Referencyjne”) w kwocie 4 028 miliona zł, w tym zakupił ochronę przed ryzykiem kredytowym obejmującą straty, które zgodnie z dokumentami transakcyjnymi będą alokowane do Transzy Mezzanine o wartości 280 mln zł, w formie finansowanych obligacji powiązanych z ryzykiem kredytowym (credit linked notes „CLN”) wyemitowanych bezpośrednio przez Millennium Leasing sp. z o.o. i nabytych przez Precise Credit Solutions 11 S.à r.l. z siedzibą w Luksemburgu. Obligacje CLN będą notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Wiedniu a wykonanie przez Millennium Leasing obowiązku zapłaty odsetek i wykupu obligacji jest zabezpieczone dłużnymi papierami wartościowymi (obligacje skarbowe w wysokości stanowiącej 110% kwoty wyemitowanego CLN). Zgodnie z warunkami dokumentów transakcyjnych i z zastrzeżeniem ich warunków, kwota główna obligacji CLN będzie ulegała pomniejszeniu o kwotę każdej straty kredytowej alokowanej do Transzy Mezzanine, po wystąpieniu zdarzenia kredytowego w odniesieniu do Wierzytelności Referencyjnej.

Oszacowano że powyższa transakcja będzie miała, rozpoznany w lipcu, pozytywny wpływ na współczynnik Tier 1 Grupy na poziomie około 47 bps oraz na łączny współczynnik kapitałowy Grupy na poziomie około 62 bps.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
25.07.2023	Joao Bras Jorge	Prezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
25.07.2023	Fernando Bicho	Wiceprezes Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
25.07.2023	Wojciech Haase	Członek Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
25.07.2023	Andrzej Gliński	Członek Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
25.07.2023	Wojciech Rybak	Członek Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
25.07.2023	Antonio Pinto Junior	Członek Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
25.07.2023	Jarosław Hermann	Członek Zarządu	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym